Serie nouă
ianuarie 2010
1
(CIII)
36 pagini
9 lei

Am ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

La mulţi ani 2010 !

Din sumar:

Hänsel şi Gretel s-au întors la Bucureşti
O nouă sală de operă
Meridian 2009
Festivalul "I. D. Chirescu"
Portret Paul Urmuzescu
Stelele Moscovei
Proms of Delight

În imagine: Valentina Nafornița

Adecvări categoriale (IV)

Adrian IORGULESCU

Seria soiurilor categoriale apartenente actualității anexează, printre altele, și *oribilul, anormalul, incoerentul, banalul, neverosimilul, minimalul, haoticul, ambiguul, eterogenul, decadentul, instinctivul, gratuitul, efemerul, limitatul, sterilul, violentul, zadarnicul* etc. Lista rămâne deschisă. Per global, ele deconspiră încercarea de evidențiere și etalare a ipostazelor prevalent negative, anulante, potrivnice, agonizante ale mediului ontic. Devoalează perpetuarea într-un spațiu calamitat, dezmembrat, vitregit de suport metafizic. De orizont și speranță. Surprind traiul într-o lume bolnavă, strâmbă, unde subiectul se simte traumatizat, stingher, neputincios, deprimat. Incapabil de luptă și asumare. Vlăguit de resurse sufletești și voință. Exasperat de servituți opresante. Unde logica, intuiția corectă, bunul simț s-au pulverizat. Unde mecanismul comunitar pare definitiv ancrasat. Finalmente, de unde normalitatea s-a pulverizat.

Omul recent e copleșit în schimb, până la saturație, cu enorme cantități de informații inutile, rudimentare, adesea false sau derutante. Împachetate în ambalaje comunicaționale, perimate, deteriorate. Reperele, temeiurile, altă dată la dispoziție, (filozofice, etice, religioase, spirituale) i-au fost astfel bruiate, distorsionate, ruinate. Întreține, de aceea, senzația că face permanent o echilibristică periculoasă deasupra prăpastiei. Că pedalează în gol, că e dezorientat, debusolat. Că nu se poate bizui în nicio împrejurare pe sprijinul semenilor.

Individul nostru se mișcă crispat, reticent, pe făgașul unei lumi înguste, meschine, alienate, fals amăgitoare. Extrem de agitate și de silnice. Înghite necondiționat, nemestecat promisiunile mincinos-manipulatorii ale autorităților, reziduurile toxice ale presei scrise și electronice, reclamele publicitare scârbavnice în înșelătorul ofertei. Și, ca și cum toate acestea n-ar fi îndeajuns, se „hrănește" sărmanul cu deșeuri provenite din groapa de gunoaie a culturii pentru „prostime". A ajuns, după cum se verifică, invadat de mizeria cotidiană, contaminat iremediabil de produsele și efectele unui perimetru degradat, infestat. Mulțimea acestor anomalii și constrângeri nu puteau scăpa analizei și redării de pe poziții critice, blamabile, dar implicative a artiștilor, cugetătorilor, comentatorilor. În calitatea lor de observatori și cronicari. De conștiințe ale prezentului. De „paznici ai farului" ce încă luminează omenirea. Prin întruchipări metaforice sau speculative, fixând și înfățișând nefardat, frust, deseori dramatic, situația de fapt. În delirul ei eruptiv, caleidoscopic. Aparent sau nu, iremediabil.

Închei expunerea prin câteva remarci rezumative:

Primo. Nu subscriu la indiferența clamată suveran de anumiți gânditori față de sistemul categorial. Nici la înclinația de a le accepta numai la nivel descriptiv, linear, neasamblate mutual și nerevelate armonic și conjunctiv cu praxisul creator. După cum, nu le privesc static, închis, exclusivist, cu ordonări, subordonări și antinomii fixe, imuabile. Fluctuațiile, substituirile, interconexiunile înregistrate pe parcursul timpului semnalează repetate replieri, reconfirmări, în legătură cu prezența, ponderea și însemnătatea acordată acestora. Ajustările marcante, explicite petrecute în ultimele decenii întăresc afirmația.

Secondo. „Esențe reflexive" – cum le denumea E. Souriau – spețele discutate reprezintă unelte apte să genereze, gireze, defrișeze și îndrume desfășurările necesare și numeroase, referitoare la redactarea, investigarea, calificarea și clasificarea „exponatelor" estetice. Ele asigură într-o măsură convenabilă, soliditatea deciziilor aplicative. Dar și valabilitatea plasărilor, opiniilor, ierarhizărilor efectuate la stadiul contemplării.

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Festivalul Archaeus 4
Meridian 2009 4-5
Enescu în lume 6
Festivalul "I.D. Chirescu" 7
Tiberiu Simionescu 8
Leontina Văduva 9
Hänsel și Gretel 10
Concerte... sub lupă 12-13
Festivalul Mozart 14
Concursul P. Constantinescu 16
Centenarul P. Constantinescu 19
Albume marca Arșinel 21
Stelele Moscovei 22-23
Proms of Delight 26
Portret componistic
Paul Urmuzescu 32
O melodie pentru fiecare
"Prima chemare", muzica Paul Urmuzescu 33
Amintiri din "Epoca de aur" 36

CLUSTER 2

Mobilitate şi perisabilitate

Liviu DĂNCEANU

Noutatea, se ştie, presupune un nivel accentuat de mobilitate, dar şi un grad sporit de perisabilitate, de efemeritate care ține de datele lumescului, de însăşi rațiunea lumii contemporane care vizează implementarea de multe ori pletorică a primenirii, a schimbării cu orice preț. Muzicile tradiționale, folclorice, ca să nu mai vorbim de producțiile sonore sacre stau, dimpotrivă, sub semnul perenității, al imuabilității. Zbaterea obsesivă pentru nou şi originalitate este un testimoniu evident al crizei relației de dragoste dintre noi şi arta sunetelor. Fie-mi iertată comparația, dar o apreciez ca fiind sugestivă: când două persoane se iubesc ele militează pentru conservarea stării martoră a iubirii lor, în timp ce atunci când apare plictiseala, intervine şi dorința de schimbare. Cu siguranță însă că nu numai din sastisire ori monotonie compozitorii exersează înnoirea, împrospătarea limbajului muzical, ci şi din exacerbarea dimensiunii raționale, din supralicitarea minții în raport cu sufletul, ignorându-se faptul că mintea, oricât de dotată ar fi, este totdeauna mai strâmtă şi mai neputincioasă decât simțirea în a percepe realitatea. Să nu credeți că sunt adeptul încremenirii ori adversarul reciclărilor estetice şi stilistice. Dar nici nu mă împrietenesc uşor cu schimbarea de dragul schimbării ori ca sare a plăcerii. De fapt schimbarea, singurul lucru constant în muzica veacului trecut, a devenit în ultimele decenii foarte inconstantă şi, mai ales, inconsistentă. Aproape că nimic nou de semnalat la capitolul substituirii de paradigmă sau de implementare al unui Zeitgeist proaspăt în orizontul muzicii savante. Poate doar prospectarea digitală a sunetului să urnească statu-quo-ul ce tronează în componistica actuală, deschizând astfel porțile unor mutații cu adevărat legitime, esențiale. Or, unde se oficiază mai abitir fiziologia sonoră dacă nu într-un templu al cercetării aşa cum este, de pildă, IRCAM-ul parizian ? De altfel, IRCAM-ul seamănă cu o catedrală: 1) odată intrat în Institut de rechesrche et coordination acoustique/musique muzicianul neofit concede, aidoma bigotului, că trebuie să se protejeze de atracția lumii exterioare, tocmai pentru a se apleca neperturbat asupra obiectului cercetării/slujirii sale; 2) ochiul sau vederea, ca organ sau simț prin care investigatorul sonor este scos afară din sine, sunt corectate de acuitatea urechii şi auzului grație cărora cercetătorul se agață de infinitezimalele transformări ale anvelopelor sonore; 3) aşa cum Crucea ornamentată este simbolul bucuriei Învierii în tradiția creştină răsăriteană, tot aşa împodobirea ordinatoarelor cu softuri din ce în ce mai sofisticate aminteşte de altarul Jertfei celui ce mântuieşte vocabularul muzical de aspectele lui terne, investindu-l cu o configurație tainică; 4) dacă în lucrurile mărunte, cum ar fi detaliile arhitectonice ale unei biserici, se reflectă orientări de fond, perspective fundamentale, în revelările aparent insignifiante din intimitatea sunetului se pot ascunde inițiative majore ale unor noi forme de relief muzical; 5) indiscutabil, Biserica ia chipul lumii în mijlocul căreia ființează, iar programele muzicale ale IRCAM-ului împrumută tot mai mult chipul celor ce le concep şi asistă, având predominant profilul informaticianului şi doar în subsidiar trăsăturile proprii compozitorului. În felul acesta chiriaşii de la Centre Pompidou seamănă din ce în ce mai consistent cu rivalii de la GRM-ul anilor 50 când un inginer ca Pierre Schaeffer punea bazele muzicii concrete. Că muzica aşa zisă concretă a eşuat în muzica electronică nu a supărat pe nimeni; din contră a pricinuit numeroase puseuri de orgolii creatoare şi energii prospective. Dar că muzica electronică stă să cadă în genunea informaticii pure este un motiv serios de meditație asupra mobilității şi perisabilității artei sunetelor.

Adecvări categoriale (IV)

(Urmare din pag. 1)

Am greşi să le judecăm doar în calitatea lor de tipare sau structuri noționale extrinseci. Întrucât, sunt constituentele şi constantele propriului nostru sistem referențial. Partea unui mecanism complex de gândire, simțire şi sondare a realității. Posedă, deci, o certă dimensiune intrinsecă. Constituie verigile unui *a priori* mental, sufletesc, sensibil. Se arată, delimitează şi comportă în noi, precum elementele compozite, complementare şi unificatoare ale unui *habitus.* Conțin, *in extenso*, atributele unor matrice revelatorii şi operatorii aparținătoare oricărui individ.

Terzo. Deplasările, reamplasările de prioritate şi accent constatate, ori altele similare, înseamnă plieri obligatorii la condițiile, exercițiile şi exigențele momentului. Răspund unor comandamente de concordanță. Conectează într-un relativ sincron concretul cu abstractul şi practicul. Prin profil şi rază de acoperire, noile categorii nu le contrazic sau elimină pe cele tradiționale. Câteodată le însoțesc sau interferează. Unele sunt derivatele, prelungirile, extensiile acestora. Altele exprimă şi reflectă o întreagă gamă de mutații survenite la scara fenomenului cultural în ansamblu. Mereu renovat. Permanent diacronic. Accentuez adițional împrejurarea explicabilă a întrepătrunderii, combinării, comasării diferitelor variante şi variabile categoriale. Conform cu experiențele şi traseele deliberării şi acțiunii demiurgice, cu dominantele epocii. **Adrian IORGULESCU**

Perspective de Armonizare (II)

George BALINT

(Urmare din numărul trecut)

Fiecărui cuget îi este proprie (şi într-o anume clipă) idealitatea unui criteriu de ordine. Prin urmare, între diferite cugete trebuie acomodate diferite criterii, de fapt, limbaje. Aici survine comunicarea, care, la momentul oportun, devine *dialog* - ca mod de spiritualizare - şi *interogaţie ştiinţifică* (cercetare experimentală) - ca mod de cunoaştere. Dar între cuget şi corp? Se pare că acesta din urmă, provenind din materialitate, poate fi relaţionat oricărui criteriu. Corpul investit cu cuget poate să devină selectiv, să se perpetueze (prin multiplicare, reproducere, educaţie) şi, totodată, să se complexifice. Pe acest plan relaţional cugetul îi conferă corpului criteriul fundamental al instinctualităţii, respectiv al modului legic-fenomenal de ordonare pe registrul necesităţii, în raport cu mediul. Este stadiul în care corpul începe să se simtă diferenţiat, odată cu perechea senzaţiilor de confort-disconfort (plăcere-durere, saţietate-foame etc.). La rândul său, cugetul încorporat are posibilitatea să-şi şlefuiască limba, tinzând la reconfigurarea calitativă a lumii (ca şi cum ar privi-o din faţă), pe coordonata desprinderii de nevoile corporale. Odată cu aceasta, cugetul poate ieşi din umbra (spatele) corpului, dobândind perspectiva categoriilor estetice (frumosul şi urâtul), dar şi a abstractivităţii maxime, prin limbajul numerelor. Aşadar, ordinea estetică, ca şi cea matematică, este o năzuinţă (idealism) a(l) cugetului încorporat şi, totodată, derobat de funciaritatea corporală, în raport cu care este obligat la o cugetare (ordonare) exclusiv pragmatică – de conservare a lumii concrete în propria-i naturalitate (aculturală).

Conform imaterialităţii sale, deşi orientat asupra lumii, cugetul nu se erodează cu timp. Este ca şi cum ar trăi ideal, nemurind de acesta. Dar îi poate armoniza unui muritor (corp) orice nemurire (idee) sau nemurirea însăşi (idealitatea)? Nefiind apt să perceapă lumea ca dintr-o dată (în varietatea complex-dinamică a transformărilor ei ramificant-extensive), cugetul trebuie s-o surprindă într-o ipostază a sa. Adică s-o ţintuiască aparent uniform (conceptual), într-un moment de timp. Pentru lume însă, timpul este intrinsec. Ea nu se află în timp ci îl conţine, fiind *cu* timp. Cugetul, dimpotrivă, este *de*-timpuit (momentan), prin aceea că îşi reprezintă lumea în *sincronie*, prin filtrul unui sistem de criterii. Cu alte cuvinte, deşi analitică, percepţia cugetului nu este şi discursivă (funcţională). Ea ajunge doar să se exprime astfel, graţie materialităţii corpului căruia îi este însuşit. De aceea, exprimarea temporală (discursivă) a cugetului încorporat se sintetizează maxim în formula pulsaţiei, respectiv a unei durate minim rememorate (redate simetric). De aici funcţia regenerativă a timpului ciclic (înconjurător, mediatic). Se poate spune că o lume cugetată (ordonată) nu se mai petrece cu timp, ci, asemănător criteriului care o ţine, într-o *clipă suspendată* (Eminescu). Aşadar, o lume de-durată (momentalizată), ce poate fi reţinută (minimată) magic, cât

într-o nucă. Iar o lume surprinsă în continuitatea momentului poate fi reconfigurată de către cuget ori de câte ori, fără a fi stricată, adică fără a-i afecta corporalitatea (constituţia intimă). O atare reconfigurare se constituie adesea ca exerciţiu ludic, menit să antreneze însăşi putinţa cugetării, a minţii, ca ordonator/antrenor al corpului de care ţine.

Cum cugetul este de-timp (în umbră/urmă) iar lumea/corpul este cu-timp (în transformare individual-degenerativă şi global ramificant-orizontal-extensivă), ne apare că timpul înfăşoară lumea pe dedesubt şi, totodată, înfăşoară cugetul pe deasupra. Lumea conţine astfel, sub pleroma timpului interior, însăşi cugetul, cu nenumăratele sale criterii. Prin urmare, lumea este în afara cugetului. Poate fi ea însă şi în rezonanţa acestuia? Probabil da, în măsura în care cugetul ar reuşi s-o impregneze cu ordine. Adică s-o disciplineze (legiuiască), rostindu-i-se-n faţă. Dinspre cuget, lumea nici nu poate fi abordată altfel, decât ca un imens set de discipline, o lume multi-disciplinabilă, ca lume multi-disciplinară: o *pluriversitate*.

Din cele spuse referitor la cuget, reiese că lumea i se poate armoniza cu preţul imortalizării de timp (ca lume de-durată), respectiv al unei încremeniri de moment. Spre deosebire de timpul lumii/corpului, care este nesfârşit dezinent (coborâtor-extinctiv), cel al momentului (ipostazierii), este continuu acelaşi (orizontal-linear). Asociate teoretic, ele dau perechea arhetipală *tare-slab*, a timpului simetric, măsurat sau metric. În realitate însă, fiecare alt moment/(im)puls devine locul unei lumi altfel ordonate. Iar între ele, momentele, ca şi lumile pe care le ipostaziază, sunt şi rămân ireductibile, chiar dacă aparent înlănţuite, precum acordurile într-o frază muzicală. Practic însă, şi indiferent de efectul - pozitiv (constructiv) sau negativ (destructiv) al - aplicării ordinii sale lumii reale, cugetul încorporat nu (mai) poate interveni şi recuperator, întrucât nu poate ordona decât pe cele ce tocmai sunt, fiindu-i deja şi conceptibile, respectiv cele de/din acum(ul pulsaţiei sale). Lucrurile (pe)trecute sau viitoare, ca şi cele inconceptibile (inasimilabile prin limbaj şi nerecuperate încă din nevăzut sau din condiţia de rest, în aceea de părţi), nu pot fi întoarse cu faţa la cuget decât din perspectiva unei alte instanţe, aptă să mă constituie pe un plan subiectiv.

Întâlnire cu ARCHAEUS

Valentin PETCULESCU

Aflat la a XII –a ediţie, de notorietate, deci, Festivalul Archaeus şi-a propus trei întâlniri cu publicul, în trei săptămâni succesive. Curioasă dilatare în timp, poate, dar benefică pentru iubitorii muzicii noi, oricum puţini şi acaparaţi tot mai mult de solicitările cotidiene.

Din păcate, miezul festivalului, partea sa cea mai promiţătoare, cu lucrări de Costin Miereanu, Liviu Dănceanu şi Octav Nemescu, numită de organizator *Joia de Jad,* a lipsit, lăsând loc extremităţilor: un concert – portret al "veteranului" Petru Stoianov şi unul al câtorva dintre cele mai tinere compozitoare, reunite sub genericul *Joia de Jeunesse. Joia de Joc,* dedicată lui Petru Stoianov, pare a avea un titlu puţin potrivit profilului autorului. Nimic ludic, nimic "de joc" în creaţia sa eminamente "seria", atent elaborată, cu o anume pedanterie, chiar, deşi nelipsită de sensibilitate şi poezie.

Dar poeticitatea sa este una de factură matematică, numerică,descinzând din severa lume modală a lui Wilhelm Berger. Există joc, aşadar, un joc superior, al cifrelor.

Să mai observăm un lucru pozitiv vizavi de o astfel de abordare a creaţiei, în *Heteropsalmia, Pentacoralia per Archaeus, Noduri şi semn* şi *Proporţii I* (pentru clarinet solo), ca şi la unul dintre distinşii săi maeştri, Anatol Vieru, schemele nu sunt niciodată la vedere, sunt uşor "bruiate" de un fin grund timbral.

Şi încă o observaţie; dincolo de unitatea mai general a pieselor alese (minimalism, diatonism dominant, simplitate eficientă), întregul concert a fost gândit într-un benefic "crescendo informaţional", de la arhaica heterofonie a primei piese, la mai elaboratele *Noduri* şi *Proporţii I, Semne* şi ce stau sub semnul auster al paradoxurilor formale / sintactice ale unui Nichita Stănescu din ultima sa perioadă de creaţie.

Joia de Jeunesse - un concert bine proporţionat ca dimensiuni (şi ale pieselor individuale, dar şi a întregului), într-un timp în care abundă (mai ales în festivaluri) supradimensionarea programelor şi expresia tot mai laxă, mai necontrolată a formei. Cele patru compozitoare, Ana Szilaghi, Cristina Uruc, Elena Apostol şi Adina Sibianu evoluează în parametrii compoziţionali relativ diferiţi,dar nu toate conving în planul coerenţei de expresie.

Pe urmele lui Aurel Stroe şi a "claselor sale de compoziţie", Ana Szilaghi (în *Întoarcere*), promiţătoare în demersurile sale muzicologice (din revista *Muzica*), nu reuşeşte să coaguleze ansamblul pe o idee muzicală clară, "vocile" fiind mereu disjuncte, cu tendinţe centripete.

Cristina Uruc scrie o muzică vag narativă, calmă, cu mari suprafeţe static consonante, fără un serios travaliu componistic. Nu mi se pare a fi o "promisiune certă", aşa cum, prea îngăduitor cu juneţea, ne-a prezentat-o Liviu Dănceanu.

Să spunem, tot aici, că prea multe muzici contemporane pariază (şi pierd) *pe atmosferă*, fie pe un poetic de suprafaţă în dauna ideilor de adâncime. *Noua simplitate* îşi are, deja, victimele sale.

Muzica Elenei Apostol (*Punct, Contrapunct*) are ceva din graţia picturilor lui Miro: un spaţiu diatomic transparent în care plutesc obiecte sonore fragile. Un spaţiu poetic autentic, mult mai bine configurat şi stăpânit decât cel al colegelor sale.

În sfârşit, Adina Sibianu (în *Streich*) îmi pare a fi, cu adevărat,certitudinea serii. Un burlesc de bună calitate (cu umorul nu-i de glumă!), stravinskian, cu momente izoritmice ce focalizează excelent liniile de forţă ale piesei.

O mică observaţie, totuşi: finalul, cadenţa, deci, e ca şi inexistentă. Cu o minimă intervenţie (pe idei proprii, care nu lipsesc), autoarea ar pune un *punct* convingător lucrării.

În ce-i priveşte pe *archei*, cum îi numeşte Liviu Dănceanu pe camarazii săi de drum (pe care îl dorim cât mai lung!), nu pot fi decât repetitiv; Anca Vartolomei, Rodica Dănceanu, Dorin Gliga, Ion Nedelciu, Şerban Novac, Alexandru Matei, Marius Lăcraru, Liviu Dănceanu şi mai tânărul colaborator, dirijorul Cristian Lupeş, au acelaşi traseu interpretativ ireproşabil, aceeaşi dăruire şi acelaşi spirit de echipă ce le permite să-şi menţină valoarea într-o lume tot mai tabloidizată, tot mai indiferentă, când nu ostilă faptului cultural autentic.

Meridian 2009

De la înfiinţarea sa, în 2005, şi până în prezent, Festivalul internaţional „Meridian, Zilele SNR-SIMC" s-a situat, cu fiecare ediţie, pe o pantă ascendentă a vizibilităţii. Apariţia sa în mediul – destul de rarefiat, la noi – al evenimentelor destinate muzicii contemporane a fost mai mult decât binevenită. Prin plasarea festivalului la sfârşitul anului, s-a creat un anume echilibru în calendarul manifestărilor de profil, urmărit cu viu interes de publicul fidel acestei „enclave" a muzicii. Actuala ediţie, a V-a, organizată de SNR-SIMC şi UCMR în perioada 7-10 decembrie, a fost, ca şi cele din anii trecuţi, o reuşită, în pofida unor dificultăţi financiare – din câte se pare – fără precedent.

Primele două zile de festival au adus în lumina reflectoarelor trei dintre formaţiile româneşti de notorietate, „specializate" în muzică nouă: *Profil, Traiect* şi *devotioModerna*.

Ansamblului *Profil Sinfonietta* i-a revenit susţinerea concertului de deschidere, găzduit de Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti – unul dintre co-organizatorii Festivalului. Această formaţie, pe lângă ţinuta profesională ireproşabilă a muzicienilor săi şi a dirijorului Tiberiu Soare, a captat atenţia printr-un program inedit, alcătuit exclusiv din lucrări irlandeze şi româneşti, în majoritate prezentate în primă audiţie (românească sau absolută). Această incursiune muzicală a fost onorată de ambasadorul Irlandei la Bucureşti, John Morahan.

Cvasi-necunoscută la noi, muzica irlandeză a

revelat o diversitate a gesturilor creatoare, în care un numitor comun s-a profilat totuşi în predilecţia pentru „imagini", pentru „descrieri" sonore, decelabilă în titlurile pieselor audiate: Jane O'Leary – *Sunshowers*, John Mc Lachlin – *Leaves loose* şi Ed Benett – *Slow Burn*. Acestora li s-a adăugat o interesantă arhitectură sonoră pentru 9 instrumente, semnată de Vlad Maistorovici – *Khadina* şi *Hyperkardia II* de Dan Dediu, lucrare dedicată memoriei maestrului Ştefan Niculescu, pe care publicul a avut ocazia să o asculte anul acesta şi în Festivalul Internaţional „George Enescu".

Cea de-a doua zi a Festivalului Meridian a însemnat un adevărat tur de forţă pentru ansamblurile *Traiect* şi *devotioModerna* – alte două nume strâns legate de promovarea muzicii contemporane. Concertul susţinut de acestea în Aula Palatului Cantacuzino, în faţa unei săli pline, s-a aflat sub semnul unei pluralităţi de concepţii stilistice şi estetice, semnate, cele mai multe, de compozitori români, dar şi din Polonia şi Elveţia.

Grupul de Muzică Nouă *Traiect*, a cărui conducere artistică aparţine, încă de la înfiinţare, compozitorului Sorin Lerescu, şi-a pus amprenta asupra diferitelor formule camerale solicitate de repertoriul ales, avându-i ca protagonişti pe Geanina Săveanu-Meragiu (vioară), Andrei Podlacha (pian), Răzvan Gachi (clarinet), cărora li s-a alăturat, ca invitată, Cornelia Petroiu (violă). Programul pe care interpreţii l-au oferit cu responsabilitate şi pasiune a debutat cu două *opus*-uri în primă audiţie absolută: primul, semnat de regretatul compozitor Dan Voiculescu, *Trilobat per viola sola à Cornelia Petroiu* (2009), iar cel de-al doilea – dedicat ansamblului Traiect –, de Valentin Petculescu, *Duplum for Traiect* (pentru clarinet şi vioară). Acestora le-au urmat *Sonata pentru pian* de Laura Manolache şi *Actio* (pentru vioară solo) op. 10 de Sorin Lerescu, ambele ilustrative pentru faze anterioare de creaţie ale celor doi, precum şi o primă audiţie românească, aparţinând compozitorului polonez Leoncjusz Ciuciura, *In Infinitum I per uno e più* (varianta pentru vioară, violă şi clarinet).

Cea de-a doua parte a acestui concert a fost susţinută de Ansamblul *devotioModerna*, condus de energica sa dirijoare şi promotoare, compozitoarea Carmen Cârneci – care de altfel a şi prezentat, concis şi elocvent, întregul concert. *devotioModerna*, formaţia a cărei dată de naştere coincide cu cea a Festivalului Meridian, s-a distins şi de această dată prin componenţa sa proteică, deschisă. Cele şapte ipostaze sonore interpretate de acest ansamblu au purtat marca unei multiplicităţi a „rolurilor" instrumentale, încredinţate unor personalităţi distincte din generaţii diferite: Cătălin Opriţoiu, Denisa Ifrim, Oana Leonte (flaut), Emil Vişenescu, Claudiu Danciu, Mihai Bădiţă (clarinet), Dan Cavassi (violoncel).

Interpreţii au reliefat sonor două prime audiţii absolute, *Estratto pentru flaut solo* de Viorel Munteanu şi *Triflaut* de George Balint, o primă audiţie românească, *EDES. Hommage à Edison Denisov* pentru două flaute şi clarinet, aparţinând compozitorului elveţian Jean-Luc Darbellay, precum şi alte câteva piese cunoscute publicului de la noi: *Serenade* pentru flaut şi clarinet (fragmente) de Jürg Wyttenbach (Elveţia), *Fum pentru clarinet solo* de Doina Rotaru, *Din sunetele privirii III pentru flaut şi bandă* de Ulpiu Vlad şi *Sommeil de morphine pentru clarinet şi violoncel* de Carmen Cârneci.

Sorin Lerescu

Calitatea programelor şi a interpretărilor oferite în cele două concerte de pe 7 şi 8 decembrie nu a putut fi trecută cu vederea de public. Performanţele organizatorice, complementare celor muzicale au arătat că eforturile depuse pentru menţinerea Festivalului Meridian nu au fost deloc zadarnice.

Florinela POPA

Impresii consecutive

Grupul InterArt în **MERIDIAN - 2009 (miercuri, 9 dec.)**. Teatrul Naţional de Operetă „Ion Dacian" rămâne un fidel susţinător al unor manifestări muzicale din sfera celor „contemporane"; în MERIDIAN, el a găzduit un nou spectacol de improvizaţie&*fusion* al grupului **InterArt** susţinut de cele două compozitoare-performere Irinel Anghel şi Mihaela Vosganian împreună cu chitaristul Sorin Romanescu, cărora li s-a alăturat, în această a treia seară a festivalului, flautistul de excepţie Cătălin Opriţoiu.

Irinel Anghel cultivă un spectacol al exersării/ tentării oniricului; vigilenţei supra-conştientului - postulată prin dialogul celor doi îngeri-copii - în confruntare cu spaimele sub-conştientului (*Talking to my Fears*) răspunde o rezultantă optimistă: găsirea unei *ieşiri*. Tot dintr-o inocenţă a începutului pare a se hrăni şi piesa a doua - *Gemini* (p.a.a.). Ca *performer*, Irinel Anghel a ajuns la o virtuozitate a intrării în rol; contextul sonor ca şi firul de dramaturgie necesară chiar şi unui demers oniric cad în grija (raţională a) lui Sorin Romanescu, co-autor al pieselor.

Tot de ţinută suprarealistă, cu decupaje abrupte(stilistic) sau lungi pasaje înspre un loc al destinderii, al reveriei, sunt şi cele două lucrări ale Mihaelei Vosganian: *Monologue* şi *Gioco degli Innocenti II*, compuse tot spre a sugera dimensiunea irealităţii. Sunt compoziţii structurate clar, ce mizează pe calităţile fascinatorii ale unei căutate timbralităţi. În piesa finală cei patru interpreţi con-sună într-o formulă instrumentală îmbogăţită cu acordeon (I. Anghel) şi percuţie (M. Vosganian). Scenografia – cu acelaşi aer de improvizaţie, dar pusă în culori şi umbre de o regie de lumini cu trimiteri spre *miraj* – a dat acestor muzici, ce se adresează în primul rând emoţionalităţii/subconştientului, o şansă „ridicată la putere"...

Concertul de muzică electroacustică ce a încheiat festivalul **MERIDIAN** (joi, 10 dec.) a transformat Aula Palatului Cantacuzino într-un spaţiu acustic unde fluxurile de reverberaţii înmulţite de nişele/golurile din *compoziţia* arhitecturală a Aulei au dat lucrărilor ascultate o configuraţie unică. Programul a fost conceput de compozitorul Octavian Nemescu ca un tronson de muzici ale compozitorilor români – lucrări mai vechi (Corneliu Cezar – *AUM* , Octavian Nemescu – *Sonatu(h)r*), ce *au însemnat* istoria de câteva decenii ale acestui gen în peisajul componisticii româneşti, lucrări din ultimul deceniu (Nicolae Teodoreanu – *Cuvântul* , Călin Ioachimescu – *Digital Birds*), noi (Cătălin Creţu – *Lüneburg Sound Scape*/video muzică), sau foarte noi şi prezentate în primă audiţie (Adrian Enescu – *Un minut, 7 haiku*, Maia Ciobanu – *Manifest elitist 1*), tronson încadrat de lucrările a doi compozitori francezi – *Instants d'hiver* de Daniel Teruggi – o introducere „de sezon" (cel puţin prin titlu) şi *Les mots de Stockhausen* de Christian Zanesi (p.a.r.). Ascultarea celor nouă piese (unele de dimensiuni mari) a revelat o remarcabilă variaţie atât în opţiunea pentru anume sonorităţi(surse), cât şi în structurarea demersului componistic, aducând în final ascultătorului o reală *îmbogăţire* a spectrului sonor şi a celui ideatic printr-o exemplară desfăşurare de creativitate.

Carmen CÂRNECI-CAVASSI

Enescu în lume

Corina BURA

La fine de an, când este timpul potrivit unor bilanțuri şi când instituțiile culturale îşi adaptează programul tradiționalelor evenimente, îndreptăm un gând spre ceea ce institutele culturale au realizat în promovarea fenomenului artistic reprezentativ, fiecare acolo pe unde se vor fi găsit. Semnalăm astfel apariția unu interesant CD închinat personalității lui George Enescu sub egida ICR New York realizat de artişti de origine română într-o excelentă colaborare cu omologii lor americani. Astfel, au fost înregistrate magistrala *Simfonie de Cameră pentru 12 instrumente op. 33* în interpretarea unui ansamblu american alcătuit din instrumentişti de elită, condus de dirijorul şi pianistul Ian Hobson şi *Cvartetul cu pian nr. 2 op.30* în tălmăcirea lui Sherban Lupu, Csaba Erdélyi, Mirel Iancovici şi acelaşi Ian Hobson. Alcătuirea acestui CD s-a centrat pe un lot extras din seria finală a creației enesciene, şi, fiindcă alcătuirea unei suite sonore nu ar fi completă fără o lucrare solistică, a fost alăturată o variantă orchestrală/ată a suitei *Impresii din copilărie op.28* în viziunea compozitorului Theodor Grigoriu. După modelul enescian această lucrare a fost aranjată pentru o mică orchestră de solişti, o primă audiție având deja loc într-un concert al stagiunii Radio din anul precedent. În timp s-au mai operat modificări, iar „noul" opus a primit alura unui mic concert modern, eventual asimilabil unui poem, de o neobişnuită expresivitate, măiestria orchestrației încercând să suplinească aura coloristică pe care pianul o dă versiunii inițiale. Momentul a fost consemnat în American Record Guide care afirma că „orchestra adaugă originalului un plus de mister unei atmosfere deja încărcate cu parfum amețitor". Partitura solistică a fost interpretată în acelaşi spirit profund cu care Sherban Lupu a abordat întreaga creație enesciană scrisă pentru vioară, act care i-a marcat îndelungata sa carieră concertistică şi muzicologică (să menționăm doar contribuția decisivă la îngrijirea şi editarea celor 6 volume de scrieri enesciene apărute tot în colaborare cu ICR şi înregistrarea unui mare număr de lucrări inedite aparținând Orfeului Moldav).

Tot în acest an ICR a organizat un mare turneu – 15 recitaluri în cele mai renumite săli din centrele reprezentative ale culturii europene (Rudolfinum, Salle Cortot, Concertgebouw, Auditorio Nacional etc.) şi americane (Kennedy Center şi Carnegie Hall) – în care a evoluat un cuplu mai tânăr, Remus Azoiței şi Eduard Stan, care deja a înregistrat şi el 2 CD -uri la o casă de discuri germană, cuprinzând integrala vioară/pian a corpusului enescian, adăugându-se astfel discografiei produse de Gidon Kremer, Sherban Lupu, Anna Solomon sau Adelina Oprean. Strategia includerii *Sonatei „Torso"* şi celei *„în caracter popular românesc"* alături de alte două opusuri majore ale literaturii camerale violonistice întrupate de *Sonatele op.100* (La) şi *op. 108* (re) de Johannes Brahms nu a făcut doar aluzie la relația directă pe care cele două genii au avut-o, dar a pus creația enesciană într-un context în care se relevă adevărata sa valoare. Despre natura sensibilă a violonistului Remus Azoiței s-a scris în repetate rânduri având în vedere că a devenit o prezență constantă pe podiumul românesc. Violonistica lui s-a desăvârşit la Julliard şi datorită talentului său, se încadrează în clasa artiştilor extrem de creativi şi rafinați. La Ateneu, Azoiței s-a dovedit a fi un atent observator al stilului enescian pe care îl redă cu un deosebit instinct. Sonoritățile mătăsoase şi eterate evocă un univers pierdut în timp, pe care Enescu încearcă să-l aducă în zona palpabilului prin inimaginabile culori care se destramă ca „nori lungi pe şesuri". Momentele unice, în care publicul părea că-şi suspendase respirația, s-au regăsit şi în sonatele de Brahms, unde frazele s-au înlănțuit cu evidente mişcări interioare în pofida dramatismului mai pronunțat şi a tensiunilor ritmice care i-au consacrat scriitura. Evident că Remus Azoiței a făcut un transfer de stil, plasându-se în zona liricului şi a culorii. Desigur, reuşita deplină a acestui eveniment nu ar fi fost posibilă fără îndelunga colaborare cu pianistul Eduard Stan, stăpân deplin al claviaturii, într-o perfectă consonanță cu estetica interpretativă a partenerului său. Bisurile au fost alese în conformitate cu tematica programului: *Balada* de Enescu şi *Dans ungar* de Brahms.

În peisajul colorat al toamnei, la minunata sală de concerte a Castelului Peleş din Sinaia a avut loc un superb recital susținut de către unul dintre renumiții violoncelişti europeni, Miklos Perenyi (n. 1948) care a cuprins trei dintre lucrările pentru violoncel solo de Johann Sebastian Bach, considerate ca fiind „vechiul – dar eternul, spunem noi - testament" al literaturii violoncelistice : *Suitele nr. 2 în re minor BWV 1008, nr. 4 în Mi bemol major BWV 1010 şi nr. 6 în Re major BWV 1012.*

Şerban Lupu

Pentru orice artist evoluția pe scenă timp de o oră şi jumătate în tălmăcirea monumentalelor alcătuiri bachiene reprezintă un adevărat maraton. Măiestria interpretativă a artistului îşi unea sonoritățile peste timp, în aceeaşi ambianță care cu decenii în urmă absorbea sunetele magice ale viorii lui Enescu în *Sonatele şi Partitele pentru vioară solo* ale marelui Cantor de la Thomaskirche. Recitalul s-a desfăşurat într-un crescendo continuu, iar o sensibilă interlocutoare de la MKI a remarcat : „era răcoare în castel, dar nu senzația fizică, ci vibrația sunetelor grave ale instrumentului ne-a cutremurat, ne-a readus periodic pe pământ din lumea creată prin linia melodică ondulată care cobora şi urca la infinit, fluent, fără greş sau ezitare. Muzica pur şi simplu izvora din artist, fiecare sunet fiind definitoriu ordonat, interpretarea sa de o spontaneitate perfectă, pătrunsă de o bucurie simplă, născând o muzicalitate angelică".

Premiu de compoziție

Liana Alexandra a obținut în 2009 un premiu de compoziție la Festivalul Internațional de Film de arta cibernetică (Visual Music), la cel mai abstract festival din lume, în domeniu, intitulat **Punto y Raya** (desfăşurat în perioada 24-30 noiembrie 2009). Au fost selecționate 76 de filme din toată lumea, festivalul fiind o coproducție spaniolo-americană, cu preşedinte al juriului Larry Cuba din SUA. Compozitoarea a participat la această prestigioasă şi originală manifestare, care poarta sigla atomului fizicianului Niels Bohr. O excelenta îmbinare de creație ştiințifică şi creație artistică. (L. Alexandra)

Festivalul "I.D. Chirescu"

la cea de-a XXVIII-a ediție

Mariana POPESCU

În zilele de 28-29 noiembrie 2009 s-a desfăşurat la Cernavodă cea de-a XXVIII-a ediție a Festivalului Internațional de Muzică Corală "I.D. Chirescu". În preajma sărbătorilor Sfântul Andrei şi 1 Decembrie au răsunat vocile a sute de corişti care au încântat auditoriul cernovodean, aducând totodată un omagiu la împlinirea a 120 de ani de la naşterea lui I.D. Chirescu.

Juriul Festivalului a fost constituit din personalități ale muzicii româneşti: Irina Odăgescu Țuțuianu – Preşedinte, Voicu Enăchescu, Constantin Arvinte, Preot Constantin Drăguşin, Teodor Țuțuianu, Liliana Pispiris, Boris Cobasnian, Alina Pârvulescu, Mariana Popescu, Petre Ştefănescu, Remus Alexandrescu, Paul Nicolescu.

În cuvântul său, I.P.S. Teodosie, un mare iubitor al muzicii corale, a prezentat muzica corală ca un mijloc al comuniunii, al dialogului, ca purtătoare a unor mesaje pentru sufletul omului.

În cadrul Festivalului au evoluat coruri din Serbia, Slovenia, Bucureşti, Focşani, Constanța şi Cernavodă.

Secțiunea dedicată muzicii laice s-a desfăşurat în prima zi a Festivalului, la Casa de Cultură.

Festivalul a debutat cu corul "I.D.Chirescu" din Cernavodă, dirijat de Anghel Dincu, care a prezentat lucrările: "Bonsoir", "Va pensiero" de Giuseppe Verdi, "Sara pe deal" de Vasile Popovici, "Sârba pe loc" şi "Sârba în căruță" de Gheorghe Danga.

Corala "D.D. Botez" din Bucureşti, dirijată de Eugen Kreiss, este una dintre participantele fidele ale Festivalului, constituie un exemplu de pasiune pentru muzica corală, vârsta medie a coriştilor fiind de 70 de ani. Au interpretat lucrările: "Trandafir de pe răzoare" de Sabin Drăgoi, "Badea meu" de Augustin Bena, "Dor, doruleţule" de I.D.Chirescu, "Odos Oniron", "Ţigăncuşa mea" – prelucrare Eugen Kreiss, "Seară de vis" de Eugen Kreiss.

Corul de femei "Prepelice", din Dolenja Vas, Slovenia (oraş înfrățit cu Cernavodă), dirijat de Mira Hajtnic Dernac, a impresionat auditoriul cu piesele: "Cej so tiste stazice" – cântec autentic sloven, aranjament D. Bucar, "Mandolina" de V. Stiasny şi L. Svetek, aranjament M. Rijavec, "Pod cvetocimi Kostanji" de M. Demac Hajtnik, "Plovi, plovi" de S. & V. Avsenik.

Corul academic "Divina Armonie" din Bucureşti – cor particular, dirijat de Cristian Marius Firca, a interpretat lucrările: "Doruleț, doruleţule", "Lugojana" de Ion Vidu, "În poieniță" de Gheorghe Danga, "Sârba pe loc" de Gheorghe Danga, "Iac-aşa" de Simeon Nicolescu, "Sârba pe scaun" de Alexandru Paşcanu", "Poaia" de Miroslav Hronek.

Corala bărbătească "Laudatio" a Arhiepiscopiei Tomisului dirijat de George Tistu, a prezentat piesele: "Mama" de I.D.Chirescu, "Sârba în căruță" de Gheorghe Danga, "Lele roşe la obraz" de I.D.Chirescu, "Hațegana" de Gheorghe Şoima.

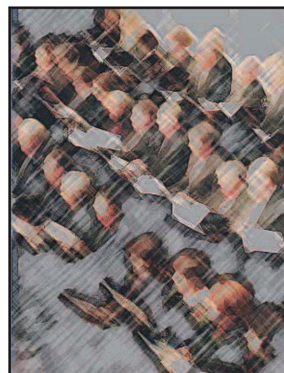
Sub conducerea dirijorului Valeriu Croitoru, Corala bărbătească "Teodoxa" Arhiepiscopiei Tomisului a interpretat: "Ca la Breaza" şi "Sârba pe loc"de Gheorghe Danga, "Hora cu strigături" de Nicolae Lungu, solist Adrian Popa, "Sârba" de Constantin Brăiloiu.

Prestigiosul cor bărbătesc "Armonia" al Arhiepiscopiei Tomisului, dirijat de Iulian Dumitru a adus în fața publicului piesele corale: "Bănățeana" de Sabin Drăgoi, "Cântec de pe Volga", "Resteul" de Gheorghe Danga, "In the still of the night", "Lele roşe la obraz" de I.D.Chirescu, "Tula song".

Corul "Madrigal" din Belgrad, dirijat de Alexander Brujic a prezentat lucrările: "Two villanelles" de Orlando di Lasso, "Canzone napolitana", "Buonzorno Madonna"de A. Scandello, "Ce Mois de Mai" de Cl. Jannequin, "Four voices Chansons" de Pierre Certon, "2nd Songwereath" de St. Mokranjac, „Doruleț, doruleţule" de I.D.Chirescu.

Cea mai tânără formație din oraşul-gazdă a fost grupul coral "Chanson", condus de Inga Postolache, care a interpretat "Swing low, Sweet Chariot", "Funiculli, Funicula" de Luigi Denza, "Să facem florile să cânte" de George Grigoriu, "Brindisi" ("Traviata") de G. Verdi.

Secțiunea muzică religioasă s-a desfăşurat în cea de-a doua zi, la Biserica Sf. Constantin şi Elena.

Corala "I. D. Chirescu" din Cernavodă, dirijată de preot Anghel Dincu, a prezentat lucrările: "Lăsați pruncii" de Ioana Ghica-Comăneşti, "Stabat Mater" de Zoltan Kodaly, "Se imnumen" de Efthimidias, "Tatăl nostru" de C. Porumbescu.

Sub conducerea Anastasiei Dincu, elevă la Colegiul de Arte "Sf. Maria" din Constanța, a evoluat un alt cor particular - Corul "Ion Pelearcă" din Constanța, cu lucrările: "În fața Ta, Iisus iubit" de Marius Cuteanu, "Tebe poem" de Dimitrie Bortneanschi, "Nădejdea mea" de Marius Cuteanu, "Domnuleț şi domn din cer" de Gheorghe Cucu, "Rugăciunea mea" de Marius Cuteanu.

Corala "Pastorala" din Focşani, dirijată de Dumitru Săndulachi, a adus în fața publicului lucrările: "Cuvine-se cu adevărat" de I. D. Chirescu, "Pre Tine Te lăudăm" de Gavriil Musicescu, "Tatăl nostru" de C. Porumbescu, "Cu noi este Dumnezeu" de Nicolae Lungu.

Sub conducerea dirijoarei Mira Hajtnic Dernac, Corul de femei "Prepelice", din Dolenja Vas, a interpretat "Pod oknom" de J.Fleisman şi S. Vremsnack, "Cvetoce tulpe" de S. & V. Avsenik şi D. Krt, "Gondolirjeva pesem" de origine poloneză de Franc Gerbic, "Moj rodni kraj" de S. & V. Avsenik, V.Ovsenik.

Corala bizantină "Sfântul Ierarh Vasile cel Mare" dirijată de Marian Bostan, a adus în fața publicului frumoasele cântări psaltice: "Colind bizantin" din tradiția grecească, "Slavă...ceasul 9 al Crăciunului, şi acum...Laudele Crăciunului, Colind bizantin" din tradiția grecească, "Ce seara-i de astă seară" – colind popular românesc, "Slavă să aibă" – colind din tradiția Stavropoleos.

Corul bărbătesc "Laudatio" dirijat de George Tistu a prezentat piesele: " Cât de mărit" de Dimitrie Bortneanschi - aranjament de I. Cartu, "Mucenicii Tăi, Doamne" de Horațiu Alexandrescu, "Adeste Fideles" - colind portughez de Crăciun, armonizare de Gianni Malatesta, "Lăudați pe Domnul" de Gheorghe Danga.

Corala bărbătească "Cuvânt bun" dirijată de Gianin Cristian Oprea, a evoluat cu repertoriul: "Taina creştinătății" de Horațiu Alexandrescu, solist Constantin Alexandru, "Rugăciune" de I. D. Chirescu, "Colindul Sfântului Andrei" de Stelian Ionaşcu, "Sculați boieri de Gheorghe Danga.

Corala „Teodoxa" dirijată de studentul Valeriu – George Croitoru a interpretat lucrările: „Tatăl nostru" de Dragoş Alexandrescu, „O Sacrum Convivium" de Lodovico da Vidana, „Ce vă vom numi?" de I. D. Chirescu (transpunere pentru cor bărbătesc - Horațiu Alexandrescu), „Scedric"- colind ucrainean, „Noapte de Crăciun" de Pr. I.Runcu.

Sub conducerea lui Iulian Dumitru, corala „Armonia" a prezentat piesele: „Libera me Domine" din „Recviemul" de Gabriel Fauré, „Dank Sei dir, Herr" de G.F. Händel – solişti Alexandru Constantin şi diacon Ion Jean, „Noche Anunciada" de Ramirez – solist Pr. Petrică Ciobanu, „Cântec de Crăciun", „Noël" de Adolphe Adam – solist Alexandru Constantin, „Bună dimineața la Moş Ajun" de Gheorghe Danga.

Într-un adevărat crescendo al valorilor, în încheierea Festivalului, Corul "Madrigal" din Belgrad, dirijat de Alexander Brujic a interpretat: „Ave Maria" de J. Arcadelt, „Tebe pojem" de St. Mokranjac, „Molitvu proliju" de A. V. Katorskij, „Vo carstviji tvojem" de D. Hristov, „Svajti bože" de Trbojević, „Dostojno jest" , solişti Maja Janusic, Boris Babik.

Festivalul Internațional de muzică Corală „I. D. Chirescu" a demonstrat încă o dată că muzica corală românească dăinuie şi va dăinui atâta timp, cât se va adresa sufletului omenesc, pe care îl înnobilează.

Tiberiu Simionescu, o istorie vie a Operetei

Este o adevărată emblemă a Teatrului de Operetă: a făcut parte din prima distribuție a primului spectacol, este membru fondator al Teatrului, a jucat în aproape toate titlurile, fiind partener cu întreaga generație de aur a operetei, ca actor şi cântăreț, dar şi ca mentor al noilor

generații care s-au perindat pe scenă de-a lungul anilor.

Am stat de vorbă cu Maestrul Tiberiu Simionescu despre cariera sa şi bogata experiență teatrală. Figura jovială, prietenoasă inspiră încredere, optimism, mulțumirea sufletească după o viață plină de glorie şi satisfacție.

L.C.: Stimate Maestre Tiberiu Simionescu, vă mulțumesc că ați acceptat invitația de a răspunde la câteva întrebări referitoare la activitatea dvs. teatrală. Care a fost crezul dvs. care v-a condus până aici?

T.S.: Cine spune că are un singur crez, face o figură de stil… Crezurile sunt multe, primul ar fi: să crezi ceea ce eşti, să crezi ceea ce spui, că dacă tu nu crezi ceea ce faci şi spui, ce pretenții poți să ai să te creadă cei din sală… În al doilea rând, lupta pentru a-ți atinge idealul, munca de Sisif pentru depăşirea obstacolelor este interesantă: în clipa când l-ai atins, deja nu mai e interesant. Jocul cu fiecare rol făcut a fost una din provocările mele. Idealul meu a fost teatrul.

Să începem cu anii de formare: care au fost profesorii care v-au influențat decisiv cariera?

Marieta Sadova mi-a fost mentor şi am învățat de la ea un lucru care m-a ajutat foarte mult. Mai ales că dumneaei a studiat în Franța, cu cea mai bună profesoară de dicție a timpului. Paralel cu profesia am fost mentorul tuturor garniturilor care s-au perindat prin teatrul de operetă. Am fost primul asistent în Conservator la dicțiune şi versuri; voluntar, bineînțeles… pe atunci nu exista noțiunea de asistent în Conservator. Pentru Teatrul de Operetă trebuie să fii pregătit în 3 profesii: să ştii să spui proză, să ştii să cânți, să ştii să dansezi. Chiar dacă lasă impresia de gen uşor, în realitate este foarte complex.

Cum ați ales teatrul?

Tatăl meu, Nae Simionescu, era actor. În 1907 a început teatrul, a studiat proza cu celebrul C. I. Nottara. Practic, eu am continuat o pasiune de familie. După 2 luni de studii la Academia regală de muzică şi artă dramatică – secția proză, printr-o împrejurare oarecare, m-a văzut directorul Teatrului Național de atunci, Ion Marin Sadoveanu, şi m-a chemat în Teatrul Național. A fost o ocazie foarte favorabilă pentru vremurile acelea.

Vă mai amintiți care a fost primul spectacol în care ați jucat?

Da, cum să uit… Era şi regizorul Paul Gusti în sală: în *O scrisoare pierdută,* la Teatrul Național.

Dacă ați început activitatea în teatru, cum ați ajuns la Operetă?

Am jucat teatru până în 1948. Atunci m-am mutat la Teatrul de Operetă, pe atunci era Teatrul de Operetă al Armatei, un teatru de vreo 600 de oameni. În 1950 am pus şi eu umărul la trecerea la stat, la înființarea Teatrului de stat de Operetă.

Primul spectacol la operetă?

În Opereta de Stat: în noiembrie 1950, *Vânt de libertate* (de Isaak Dunaevski), alături de nume grele - Petre Ştefănescu-Goangă, Şerban Tassian (erau colaboratori de la operă), apoi Silli Bobescu, Marina Babulic, Nae Roman, Bimbo Mărculescu, Virginica Romanovski…

Care au fost rolurile preferate în activitatea dvs.?

În proză a fost Zefir în *Trandafirii roşii* de Zaharia Bârsan, rol care m-a pasionat. În operetă: în *Plutaşul de pe Bistrița* de Filaret Barbu am avut primul meu rol cântat… *My Fair Lady* a fost o lucrare dragă mie. În *Țara Surâsului* de Franz Lehar, am avut un rol care mi-a mers la inimă. În rest, am jucat în sute de roluri…

Parteneri favoriți?

Nu pot să nu vorbesc de Ion Dacian. Apoi Dorin Teodorescu… a fost un tenor de inimă; de când a venit în Bucureşti, l-am luat sub aripa mea. Cleopatra Melidoneanu, Mioara Manea, Patricia Seymour… De fapt, eu am fost în foarte bune relații cu toți colegii…

Mulți dintre colegii dvs. vă sunt foarte recunoscători pentru sprijinul acordat, au fost şcoliți de dvs. Vorbiți-ne mai mult despre acest aspect al activității dvs. pedagogice

…da, cam toți au trecut prin „ograda" mea de când s-a înființat Opereta de Stat (1950). Cea mai mare pasiune pe care am avut-o a fost aceea de a forma tineri. O satisfacție imensă, care are durabilitate. Succesul unui spectacol este efemer, dar bucuria de a vedea progresul în cei pregătiți de mine era imensă.

Şi colegii vă iubeau şi vă respectau sfaturile. Aveați intuiția de a vedea valoarea în fiecare…

Secretul? Întâi doream să cunosc omul cu care lucram. Nu gândeam cum aş face eu, ci cum ar gândi el. Avea valoare ceea ce spuneam pentru că intram în sufletul lui şi îl ajutam să facă cu propriile forțe. Începând cu Ludovic Spiess, pe care l-am ajutat puțin la familiarizarea cu rostirea prozei, şi până la cei din generația de acum… Alfredo Pascu este un exemplu bun de ce am putut realiza cu el. Dorin Teodorescu a fost un caz care m-a marcat foarte mult. După un accident cerebral dificil l-am ajutat în refacerea dicției: am lucrat cu el insistent 3 luni, zi de zi, până a dispărut orice sechelă. Interesant, sunetele cântate îi ieşeau la doar o săptămână după ce a fost operat, dar centrul vorbirii i-a fost afectat. Dar s-a recuperat perfect. În ziua când ar fi trebuit să apară pe scenă – alt Dorin decât îl cunoscuse lumea, mult, de zece ori mai bun, se refăcuse complet – a fost înmormântat… m-a marcat mult treaba aceasta… Şi Ion Dacian a fost un caz asemănător, dar fericit…

Cum l-ați cunoscut pe Ion Dacian?

Ion Dacian a fost adus de la Cluj în 1939. Prin tata am rămas prieteni până a murit. Cu toate că avea zece ani mai mult ca mine, ne-am împrietenit extraordinar de mult. Prietenia noastră s-a cimentat în special când a avut două accidente grave de sănătate. Şase luni a durat recuperarea şi nu putea să articuleze nimic. Şi de la acel stadiu, după şase luni a reluat rolul profesorului Higgins din *My Fair Lady*, care este un fel de maraton, un imens rol, cu proză fantastic de multă.

Ați colaborat şi ca regizor…

Am vrut să pun în practică… în toate operetele… ce am învățat. Cu regizorul George Zaharescu am colaborat îndeaproape. La tot ce a pus el în scenă, în afară de primul spectacol, i-am fost asistent până a murit. Şi toate le-am preluat eu. La fel şi *My Fair Lady*. A dispărut de pe afiş pentru că au murit artiştii, rând pe rând…

Până de curând ați făcut parte activ din echipa TNO. Cum vedeți viitorul operetei, ținând cont de trecutul pe care îl cunoaşteți atât de bine?

Există o doză de subiectivism. Eu sunt ancorat mult în trecut şi mereu anul acesta este diferit de anul trecut, este o permanentă schimbare, nepierzând coloana vertebrală a noțiunii de teatru. Formele se schimbă, dar marele pericol este să dispară acea noțiune simplă care stă la baza teatrului. Ce este practic teatrul? Întrebare-răspuns. Întotdeauna ceea ce faci pe scenă răspunde la o întrebare. Cauză-efect. Există riscul mare, şi acest risc este în toată lumea în momentul de față, ca paradigma să se schimbe. Efect-cauză. Acum totul pleacă de la efect, spectaculozitate, adrenalină. Să nu dispară cauza, orbită fiind de efecte. Aceasta este un mare pericol. Originalitatea cu orice preț face să dispară cauzalitatea.

De curând a fost premiat la Gala premiilor VIP pentru Artele Spectacolului Muzical (noiembrie 2009). Se împlineau exact 70 de ani de la primul spectacol pe o scenă profesionistă – noiembrie 1939, la Teatrul Național – şi 59 de ani de la primul spectacol la Teatrul de Operetă. Aşadar, este un moment foarte potrivit pentru a sărbători cariera sa îndelungată, dar şi pentru aniversarea celor 9 decenii de viață bogată (este născut în 1919). La mulți ani, Maestre!

L. CIOBANU

De vorbă cu Leontina Văduva

Sebastian CRĂCIUN

- Doamnă Leontina Văduva, ne aflăm la Paris, eu pentru prima dată, dumneavoastră de cât timp?

- De optsprezece ani. Suntem lângă Opera Garnier şi în 1987 când am susţinut o audiţie aici, în momentul când am păşit pe scenă mă gândeam că acolo cântase Callas, dar şi mulţi alţi mari artişti. Eram foarte mândră, dar în acelaşi timp extrem de emoţionată. Nu ştiam dacă voi fi capabilă să bucur publicul, să conving.

- Cum era Parisul muzical acum optsprezece ani?

- Parisul muzical pot spune că a rămas acelaşi. Toate sălile de spectacole, în general, sunt pline, vin artişti buni tot timpul. Este o viaţă culturală foarte intensă.

- Vorbind cu alţi artişti, aceştia mi-au povestit despre noile regii şocante care pot fi găsite acum în diferite teatre europene. Regiile din Franţa cum sunt?

- Cel puţin în ultimii 10-15 ani, din acest punct de vedere au fost probleme. Din ce în ce mai mult regizorii aduc forme noi de exprimare, vor să şocheze cu actul regizoral şi se implică mai puţin în încercarea de a respecta textul şi muzica. Dar sunt şi contribuţii regizorale interesante. Nu demult am văzut „Lucia di Lamermoor”, în viziunea regizorală a lui Andrei Şerban, iar acum cu Nathalie Dessay, a reuşit să îşi exploateze la maximum ideile, este un act artistic foarte convingător. Însă, în general, în regia actuală apar foarte multe efecte gratuite.

- Publicul francez gustă aceste noutăţi sau critică precum cel german?

- Cred că este mai maleabil. Acceptă noutatea şi acceptă să încerce să înţeleagă psihologia regizorului. În fond, de multe ori un spectacol de operă, în viziunea începutului de mileniu III, este o analiză psihologică.

- Revenind în timp, acum 18 ani, cum aţi ajuns la Paris?

- Eu câştigasem în anul 1985 câteva concursuri internaţionale, am susţinut şi câteva audiţii şi astfel am reuşit să aterizez la Paris. Am fost angajată pentru a cânta într-un spectacol al Operei Naţionale, „Coţofana hoaţă” la Théâtre des Champs-Élysées. Am profitat de ocazie pentru a rămâne. A fost o ocazie unică. Nu cred că a fost o alegere, a fost un joc al destinului.

- Mi s-a mai spus că estul este o garanţie a calităţii artistice...

- Exact. Nu am întâmpinat dificultăţi. Drumul a fost uşurat şi de faptul că eram deja angajată într-un rol important, într-un teatru important.

- Cât de important este un impresar pentru un artist liric?

- Foarte important. Un impresar este ca şi un guru. Pentru cei care sunt foarte tineri şi neexperimentaţi este nevoie ca acest impresar să le îndrume paşii, să le direcţioneze cariera. Sunt o mie de faţete necesare împlinirii ca artist: alegerea repertoriului, modul de prezentare într-un teatru...

- Se deschid mai uşor porţile cu un impresar de valoare, cu un impresar cu influenţă?

- Nu cred că poţi să te afirmi pe plan internaţional singur. Ai nevoie de

un agent şi de un profesor.

- Punctăm câteva dintre cele mai emoţionante seri artistice franceze pe care le-aţi avut?

- Aş putea spune că jumătate dintre rolurile importante pe care le am în repertoriu au fost create şi au fost trăite pe scena Teatrului Capitol din Toulouse. Emoţionant a fost şi când am cântat la Paris în „Boema” la Opera Bastille, dar în Franţa sunt nenumărate scene pe care m-am simţit foarte bine. Îmi aduc aminte de un spectacol cu „Manon” la Montpellier, o regie extraordinară semnată de regretatul Jean Marie Simone. Era un regizor de teatru, dar care respecta vocea şi mergea foarte mult pe exprimarea interiorizată a sentimentului.

- Există diferenţe în ceea ce priveşte opera între capitală şi restul Franţei - ca montare, ca investiţie, ca public?

- Nu. Aş spune că teatrele în care am cântat sunt la un nivel artistic înalt. În Franţa există câteva scene foarte importante, câteva locuri în care se investeşte mult, iar reuşitele sunt pe măsură - în afară de Paris, aş adăuga operele din Toulouse, Marseille, Lyon, Strasbourg şi Bordeaux.

- Un rol preferat aveţi? Aţi simţit că un rol a fost scris pentru dumneavoastră?

- Da, două. Manon şi Julietta. Poate chiar şi Mimi din “Boema”, dar “Boema” este un spectacol foarte speciat, în care un rol foarte important îl are dirijorul. Datorită scriiturii, îi poate fi foarte uşor să te ridice sau să te distrugă.

- Cum este critica în Franţa?

- Destul de avizată. Analizează în detaliu un spectacol. Nu ştiu dacă toţi criticii au o pregătire muzicală, dar percepţia spectacolelor este bine radiografiată.

- Ce pregătiţi acum?

- Am două roluri în pregătire: Tatiana din „Evgheni Oneghin” şi Margareta din „Mefistofele” de Boito. De asemenea voi susţine multe recitaluri, şi concerte în Argentina, în Africa de Sud şi, bineînţeles, în Franţa.

- Cu artişti români aţi colaborat în ultimul timp?

- Am întâlnit o voce extrem de frumoasă – baritonul George Petean. M-a impresionat foarte plăcut. Împreună cu el am cântat într-un concert de binefacere la München.

- România se află pe agenda dumneavoastră?

- Nu pentru moment, dar sunt în discuţii cu Opera din Cluj. Poate că voi avea ocazia să se împlinească un vis de-al meu, să cânt pentru prima dată în România opera „Dialogul carmelitelor”.

- Când aţi cântat ultima dată în ţară?

- În anul 2004, într-un concert care a avut loc la Sala Palatului şi în care protagonistă era mama – Maria Ciobanu. Atunci am cântat câteva romanţe. Ca artistă lirică, am avut un concert la Cluj cu ani în urmă, cu arii din opere.

Fascinația jocului

Opera *Hänsel și Gretel* de Engelbert Humperdinck… una dintre cele mai iubite creații muzicale pentru copii. Compozitorul german reușește să redea feeria, misterul, puritatea, visarea, teama și fericirea extrem de plastic, printr-o muzică vie, sugestivă, cu melodii ușor de fredonat și reținut pentru micii ascultători, unele alese din repertoriul folcloric al copiilor. Nu este de mirare că opera a atras atenția încă de la compunere, premiera (Weimar, 1893) fiind dirijată de tânărul pe atunci Richard Strauss! Libretul este conceput de sora compozitorului, Adelheid Wette, cea care adaptează basmul fraților Grimm, reinterpretând unele aspecte, omițând altele și adăugând elemente proprii față de povestea originală.

Întâlnirea magică de la Opera Națională bucureșteană a fost o ocazie de regăsire a copilăriei, o invitație adresată celor mici, părinților și bunicilor în lumea mirifică în care orice vis poate deveni realitate.

Regizoarea Anda Tăbăcaru-Hogea își invită spectatorii și protagoniștii la joc: propune un cadru dominat de elemente ale copilăriei, o lume vie, fascinantă și palpitantă. Alături de personajele principale (Hänsel, Gretel, mama, tatăl, Vrăjitoarea, Zâna nopții și Zâna zilei), pe scenă sunt prezenți o mulțime de copii care le sunt alături celor doi frați în diferite momente. În acest mod, micii spectatori se identifică cu lumea din scenă (în *Preludii* ei creează lumea copilăriei din cărți de colorat și creioane, așa cum și-o imaginează ei). Tot pentru ca cei mici să fie cât mai aproape de protagoniști, coregrafa Simona Șomăncescu propune un efect deosebit de sugestiv, creând o atmosferă feerică printr-un simplu fapt: la începutul actului II, licuricii aleargă prin sală, printre copii!

Scenografia este interesant construită. Primul tablou – un decor simplu, dar de efect realizat din obiecte simbolice (panouri, creioane) – m-a dus cu gândul la un buget de criză. Pe parcurs, am realizat că simplitatea debutului s-a transformat treptat – păstrându-și concepția unitară – într-o abundență copleșitoare! Tabloul casei vrăjitoarei Rosina (Actul II) este captivant prin bogăția de culori și realitatea văzută prin ochii copilăriei: o lume de vis în care tortul este cât o casă, iar uriașele bomboane și prăjituri sunt de-a dreptul ademenitoare! Cele două acte relevă, de fapt, două lumi opuse: lumea reală, cu grijile zilei de mâine, văzută prin ochii părinților (Actul I), și cea imaginară, a copiilor, o lume mirifică a viselor, în care, deși apar și dificultăți, acestea sunt rezolvate în favoarea lor (Actul II). Acțiunea este susținută de tablouri contrastante, care fac ca spectacolul să aibă un ritm susținut, condus cu ușurință către finalul așteptat cu sufletul la gură: nimicirea Babei Cloanța.

Ingenios și jocul de lumini obținut prin mijloace simple: licuricii, luna, cloanța cu mătura, culminând cu focul de artificii din final... Obositoare sunt, totuși, proiecțiile galaxiilor „repetitive” (nu infinite!...). La capitolul surprizelor plăcute, merită menționate prezența îngerașilor „acrobați” (care, prin spectaculozitatea zborului diminuează dramatismul și suspansul poveștii) și apariția zânei nopții (din cer) sau a zânei zorilor (care iese din pământ, adică subsolul scenei).

Tema copilăriei, care apare pe parcurs în diverse ipostaze prin simbolul creioanelor, creează un tablou al copilăriei care poate fi transformat în ochii fiecărui mic spectator, după propria imaginație. Creioanele reapar și în tabloul pădurii, reprezentând copacii, de această dată copaci „vii”, care se mișcă și îi sperie sau îi apără pe cei doi frați rătăciți în întunericul nopții.

Spectacolul vizual este mult mai de impact decât cel muzical. Abundența elementelor scenografice fac ca amintirile decorurilor și a costumelor să rămână mult timp în mintea spectatorului. Și asta chiar dacă interpretarea orchestrei (dirijor Vlad Conta) a fost una corectă, iar garnitura soliștilor din a doua seară, la care am asistat, a oferit o interpretare de calitate, proaspătă, strălucitoare de multe ori. Am remarcat spontaneitatea protagonistelor Maria Jinga (Hänsel) și Ioana Mitu (Gretel), dar și a baritonului Valentin Racoveanu (în rolul vrăjitoarei). Și basul Ion Dimieru (în rolul tatălui) s-a evidențiat printr-o interpretare naturală, creând un cuplu potrivit alături de soprana Ana Maria Comșa (în rolul mamei).

Adriana Urmuzescu și Anda Tăbăcaru

Un spectacol reușit, redat în limba română (din păcate de multe ori greu de înțeles, chiar de către noi, părinții). Aplauzele spontane ale copiilor pe parcursul reprezentației au fost un real argument că „beneficiarii” acestui spectacol au trăit cu sufletul la gură povestea și jocul, alături de eroii lor preferați.

Luminița CIOBANU

E cel mai bun şi e al nostru

Doina MOGA

Folosesc tot mai des această „spusă" emblematică pe care o aşez înaintea rândurilor ce fac cunoscute realizările şi succesele repurtate de tinerele noastre valori, fie că e vorba de muzicieni, dansatori, pictori, regizori sau din alte domenii în care excelăm. Acum, aici, mă refer la un muzician de numai 15 ani, elev în clasa a X-a a Colegiului Naţional „Sf. Sava" de cultură generală şi absolvent din 2008 a Şcolii de Muzică şi Arte Plastice nr.1 „Iosif Sava", ambele din Bucureşti. Se numeşte **Andrei Ionuţ Ioniţă**, este violoncelist şi pianist, are deja o carte de vizită mai mult decât impresionantă şi un palmares artistic de invidiat. L-am ascultat prima dată în februarie, când la UNMB s-a prezentat într-un recital surprinzător, în dublă calitate: de violoncelist şi de pianist – o foarte neobişnuită şi rară postură. Am rămas de-a dreptul fermecată, ceea ce nu prea se întâmplă când mă întâlnesc cu un muzician în premieră. De atunci, fireşte, i-am urmărit traiectoria cu mare interes şi i-am savurat apariţiile, minunându-mă de fiecare dată – de parcă ar mai fi fost posibil, şi a fost – de faptul că adăuga mereu alte straturi emoţionale, învăluind sufletul ascultătorilor prin sonoritatea sa specifică. Cu un discurs muzical matur şi rafinat, Andrei Ioniţă, copil şi adult în acelaşi timp, are o tălmăcire şi o virtuozitate rarisimă, un stil special prin care atrage din partituri esenţa, are un colorit al sunetului tulburător. Este poetic şi temperamental. Mai are un sunet cald, vibrant, acurateţe, amplitudine, viteză, un arcuş expresiv, cursivitate, melodică tandră şi virtuozitate uimitoare. Pe unde merge, la concursuri ca participant sau la concerte şi gale ca invitat, câştigă, fascinează, uimeşte şi bucură, făcându-şi până şi din rândul celor pe care i-a învins în competiţii, fani. În ciuda modestiei şi introvertirii sale native, premiile şi aplauzele se ţin scai de el. Astfel, numai în ultimele două luni, a adus acasă premiile I obţinute la concursurile internaţionale recunoscute ca foarte dificile: „Dotzauer _ Wettbeverb fur junge Cellisten" din Dresda (11-19 oct.2009) şi „Cello Competition David Popper Varpalota Hungary" (11-13 noiembrie 2009) – ambele la a IV-a ediţie, evident la categoria vârstei sale şi răsunătoare aplauze obţinute la concertele galelor unde a cântat ca medaliat. Lista premiilor şi concertelor este foarte lungă, aşa că din lipsă de spaţiu voi aminti doar câteva: Concert/ Recital la Paris cu World Philarmonic Orchestra (2006 şi 2008) şi la Petit Palais, la Ateneul Român din Bucureşti alături de Orchestra Bucarest Simfony Pops – decembrie 2008, cu Filarmonica din Piteşti, tot 2008 etc. şi premiile I de la Concursul Internaţional „Vatelot /Rampal" Paris 2007 şi cele (tot I) ale tuturor ediţiilor anuale ale Olimpiadelor Naţionale de Muzică începând cu 2003, inclusiv cel din acest an etc. Şi cum să nu spui ca român cu mândrie că "e cel mai bun şi e al nostru".Dar, trebuie ştiut că, tot talentul lui nu ar fi dus singur la toate acestea, dacă nu ar fi avut alături de el un profesor remarcabil, care i-a cizelat calităţile native, l-a modelat şi format atât din punct de vedere tehnic, cât şi expresiv, i-a dezvăluit secretele acestui instrument aproape omenesc, îndrumându-l totodată şi spre latura competiţională. Îi este alături şi acum. Se vede. Pentru că doar când vocaţia unui profesor se întâlneşte cu spiritul unui potenţial talent, atunci, apare, ca în cazul de faţă, acea fulguranţă în valoare şi reuşită, care impresionează deopotrivă melomani şi jurii severe ale concursurilor naţionale şi internaţionale de elită. Vorbesc aici de d-na Ani Marie Paladi, profesor la Şcoala de Muzică şi Arte Plastice nr. 1 din Bucureşti, care excelează în arta pedagogiei instrumentale şi muzicale în general,la un nivel incomparabil faţă de confraţii ei. Aşa profesor, aşa elev. Felicitări!

P.S. Personal, de abia aştept să-l ascult din nou şi să văd ce „vrăji" au mai făcut! Sunt sigură că va fi ceva de mare efect.

Un mare talent

Cornelia BRONZETTI

În luna octombrie, la invitaţia Asociaţiei Culturale « Sempre Concerto », tânăra violonista **Darya Varlomova**, multiplă laureată a unor concursuri internaţionale (între care şi cel de la Câmpina – iulie 2008) s-a prezentat publicului românesc, împreună cu pianista **Zhanna Varlomova**, într-un program foarte atractiv, cuprinzând piese de Beethoven, Saint-Saens, Wieniawsky, Rahmaninov, Sarasate şi Enescu.

Cele trei concerte ale interpretelor din Minsk, Belarus, s-au desfăşurat la Centrul Cultural European de la Sinaia (cu ajutorul Fundaţiei « Prietenii Muzicii – Serafim Antropov »), în Sala Praznicală a Parohiei « Sfântul Nicolae » din Câmpina şi la Sala Mică a Ateneului Român în cadrul « Concertelor de marţi seara » dedicat tinerilor de excepţie – concert preluat de TVR Cultural şi Radio România Muzical.

În diversitatea stilistică a programului, violonista ne-a putut dezvălui întreaga paleta de culori a sunetului său de o căldură şi expresivitate ieşite din comun şi ne-a convins de o excepţională stăpânire instrumentală a tuturor momentelor interpretative.

De la povestirea dramatică a viorii din « Romanţa » lui Rahmaninov la temperamentul plin de energie şi ritm spaniol a pieselor de Sarasate, de la rafinamentul coloristic (prevestitor al perioadei impresioniste) din « Introducere şi Rondo Capriccioso » de Saint-Saëns la rostirea în *parlando-rubato* a interiorizării sau pasiunii dezlănţuite din « Impromptu Concertant » de Enescu, alături de suverana stăpânire a dificultăţilor instrumentale din « Variaţiuni pe o temă proprie » de Wieniawsky, Darya Varlomova, susţinută şi secondată magistral de distinsa şi renumita pianistă Zhanna Varlomova, a oferit în cele trei concerte imaginea unui violonist matur, de mare talent interpretativ, cu un perfect autocontrol instrumental şi o mare forţă a imaginaţiei.

Tânăra violonistă este o apariţie fermecătoare, modestă, concentrată la fiecare amănunt al expresiei sunetului, captând şi captivând întreaga seară (atât la Câmpina, cât şi la Bucureşti) publicul foarte numeros care a ovaţionat îndelung prin aplauze ritmate (chiar şi după oferirea *bis*-ului) pe cele două artiste.

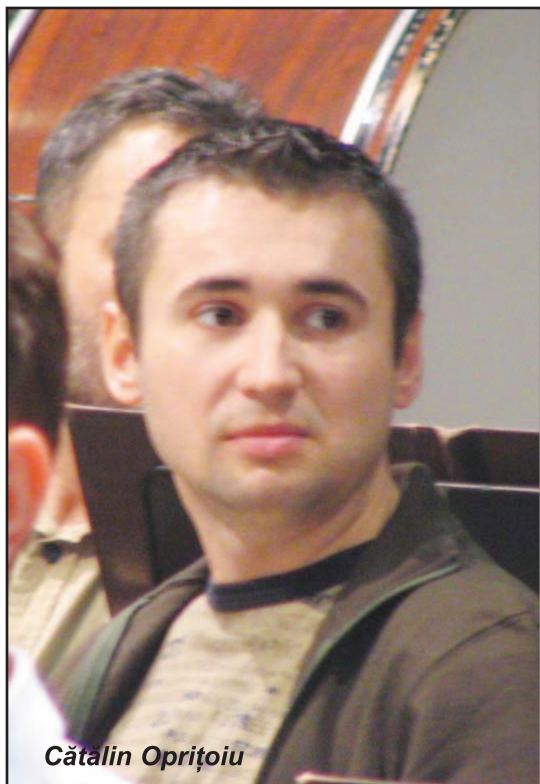
Halou liric, dar nu numai... !

Tanța DIACONESCU

Una din aprecierile privitoare la calitatea culturii contemporane, general acceptată în prezent, este aceea că mass-media promovează multă muzică denivelată valoric, un rest de dulce ambiguitate mai pâlpâind sporadic prin sălile de concert.

Subiectul, de certă dispoziție speculativă, a părut a prinde contur sonor în sala Ateneului (22 noiembrie ora 11) într-un concert duminical fără o miză publicitară spectaculoasă. Orchestra "Simfonia-Bucureşti", dirijată de Florin Totan, propunea un program de fizionomie eclectică – de la J.S. Bach la A. Piazzolla.

Dezvoltat, conform

Cătălin Oprițoiu

afirmațiilor introductive ale lui Vladimir Deveselu, sub nimbul frumuseții melodiei, între numele repere ale celor doi compozitori au fost inserate pagini muzicale semnate de J. Strauss, muzică de film (*Naşul*, *Parfum de femeie*, *Războiul civil*) şlagăre celebre de pe Broadway. Aşadar o perspectivă stilistică mozaicată prin care s-a urmărit captarea interesului imediat, de suprafață, a unui public invitat să se distreze fără a face eforturi de concentrare. Un concert matinal, într-o nesperat de frumoasă zi de noiembrie.

Ascultându-l pe Florin Totan, tot în această toamnă, dirijând magistral concertul laureaților Concursului "George Enescu", în programul căruia a fost inserată şi complicata partitură (pentru cor, orchestră supradimensionată) premiată la ediția anterioară, respectiv "Sounds of Meditation" semnată de Hu Xiao-Ou, actuala manifestare lua aerul unei glume fără semnificație profesională. Ce contaminări, ce legături se puteau stabili între universuri sonore atât de diferite, cum putea fi redimensionată o muzică în care se privilegiază efectul de suprafață în detrimentul efectului de adâncime astfel încât să poată suporta greutatea unor cerințe simfonice tipice Ateneului ?

Miniaturala orchestră camerală "Simfonia-Bucureşti" este asemănătoare ca dimensiune cu celebra orchestră moscovită şi tinde, prin nivelul tehnic al instrumentiştilor, spre ținte de virtuozitate ambițioase. Dirijorul Florin Totan, a cărui gestică fermă şi clară, fără ornamentări de conotație spectaculară, fascinează prin concepția sa stilistică, capabilă să comprime simbolic şi să esențializeze

Florin Totan

metaforic conținutul oricărei partituri interpretate. Polcă straussiană sau şlagăr american, muzica dobândeşte în viziunea sa, o distincție naturală. Frazarea lipsită de emfază, rafinamentul

demonstrat în nuanțări filigranate ale textului, planurile secvențiale permanent ierarhizate dinamic sunt coordonate menite să evidențieze "nervul simfonic" al operei codificate prin vibrații sonore, a Muzicii ca artă. Iar în *Suita a 2 a în si minor* de J. S. Bach, flautistul solist Cătălin Oprițoiu i-a stat alături, cântând, cu inteligența artistului virtuoz ce reclădeşte, atent, luminozitatea desăvârşită a muzicii baroce, o partitură atemporală prin frumusețe, echilibru şi forța revelatorie a adevărului estetic general valabil.

Medalion Dan Voiculescu

Corina BURA

S-au scurs câteva luni de când compozitorul Dan Voiculescu a plecat în marea călătorie fără întoarcere. Umberto Eco recomanda prin vocea unuia dintre personajele sale necesitatea ca trecerea prin această lume să fie marcată de gesturi precum sădirea unui pom, conceperea unui copil sau elaborarea unei opere artistice. Nu ştim dacă Dan Voiculescu a plantat vreo specie a regnului vegetal, dar cu siguranţă creaţia sa artistică destinată tuturor genurilor, preocupările sale constante în domeniul muzicologic şi ideile legate de continua perfecţionare pe care le-a insuflat învăţăceilor săi constituie tot atâtea motive ca să credem că trăsăturile personalităţii sale nu se vor şterge odată cu trecerea timpului. Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România, fiind instituţia care are o atitudine de mare etică faţă de viaţa şi promovarea operei membrilor ei, a organizat un frumos concert omagial la Aula Muzeului Naţional George Enescu. Momentul a reunit colegi şi colaboratori, care, fiecare a descoperit prin contactele personale un crâmpei din viaţa mai puţin cunoscută a maestrului. Anii petrecuţi la studiile influenţate de figura lui Kalheinz Stockhausen, precum şi episoadele marcate de colaborare profesională au fost evocate pertinent şi sobru de către colegul de generaţie, compozitorul Octavian Nemescu. Recitalul instrumental desfăşurat în continuare a fost alcătuit din lucrări care au avut menirea de a redescoperi stranietatea şi tragismul unui univers interior căruia abia acum, după încheierea existenţei terestre, îi intuim adevărata dimensiune. Preocupările legate de sacru s-au desprins din piesa *Flori pentru două toace* în interpretarea lui Alexandru Matei, opus care şi-a extras seva din studiul repertoriului monahal destinat acestui instrument. Cu toate că Dan Voiculescu a scris pentru varii instrumente, timbrul flautului i-a inspirat nu mai puţin de 10 sonate (ultima terminată cu o zi înaintea fatidicului moment), 9 fiind deja înregistrate pe un CD al UCMR în interpretarea lui Ion Bogdan Ştefănescu, artist de care l-a legat o fructuoasă colaborare şi ale cărui sugestii – desprinse dintr-o mare experienţă şi cunoaşterea unui imens repertoriu – le-a adoptat în scriitura finală a acestora. I. B. Ştefănescu a ales pentru acest recital *Piccola Sonata* (nr.2), urmată de sonata nr. 8, pe care a interpretat-o la flaut alto – o melopee a cărei desfăşurare permite pe lângă multifonice o mulţime de efecte specifice – şi sonata nr.4 , cu mişcare scenică, de mare amploare şi dificultate, lucrare care înglobează elemente de folclor transilvan cu referire la cel din Căpâlna. Seara a continuat cu 3 canoane în p.a.a. selecţionate din ciclul pentru pian *Canonica* (24 de canoane în manieră bachiană pe reţetă intervalică), interpretate de Horia Maxim (canon la octavă care amestecă stileme româneşti cu armonii gershwiniene, canon heterofonic la unison cu elemente modale şi cromatice şi canon la terţă în formă de invenţiune). Concertul s-a încheiat cu *Trileme* – Septet instrumental – dedicat ansamblului „Archaeus” condus de Liviu Dănceanu. Ca şi din celelalte lucrări prezentate, s-a desprins preocuparea pe care a avut-o Dan Voiculescu pentru rigoare, echilibrul proporţiilor, concizia formei, toate puse în slujba unei gândiri contrapunctice, concept care i-a marcat nu numai muzica pe care a scris-o, ci întreaga sa activitate de compozitor, muzicolog, pedagog, dar mai ales ca om de o recunoscută generozitate şi rară nobleţe.

Orchestra de Cameră Radio

Doru POPOVICI

Orchestra de Cameră Radio – care ne-a arătat o neţărmurită dragoste pentru valorificarea muzicii noastre, reliefând, indiscutabil, măiestrie ! – ne-a prezentat un concert admirabil sub conducerea dotatului dirijor **Cristian Brâncuşi**, pe care-l socotesc şi un profund muzicolog, ce ne-a oferit o impresionantă analiză a Esteticii muzicale create de Dimitrie Cuclin.

Am apreciat interpretarea – de o fină muzicalitate – a *Concertului nr.1 în Do major pentru cello şi orchestră* de Haydn, interpretare oferită de **Răzvan Suma**, mult dotatul elev al maestrului de talie mondială Marin Cazacu. Atât solistul cât şi orchestra ne-au înfăţişat un opus cu accentul pe un lirism delicat, amintindu-ne manifestările appollonice generate de Vladimir Orlov şi Constantin Silvestri. Departe de

tălmăcirile spectaculoase, cei doi muzicieni, prin interpretarea lor, au întărit sensul aforismului în virtutea căruia „arta este o plecăciune în faţa frumosului etern şi nu o linguşire a celui aflat vremelnic la putere”...

În aceeaşi manifestare din lumea „frumosului liber” am putut audia punerea – într-un con de limpezimi – a unei capodopere a romanticului Felix Mendelssohn: *Concertul în Re minor pentru vioară, pian şi orchestră*. Interpretarea respectivă a beneficiat de aportul celor doi solişti de valoare internaţională **Alexandru Tomescu** şi **Horia Mihail**. Despre sublimele tălmăciri trebuie scris puţin...

Îmi permit doar să spun că cei trei slujitori ai Lumii Euterprei – Alexandru Tomescu, Horia Mihail şi Cristian Brâncuşi – au avut ca *motto* cuvintele « Muzica este vocea vieţii, ce vorbeşte eternitatea » !

În final, o capodoperă a „titanului de la Bonn”, Ludwig van Beethoven. Orchestra dirijată de Cristian Brâncuşi, Corul Radio condus de maestrul **Dan Mihai Goia**, ne-au recreat *Misa în Do major op. 86* compusă de sublimul exponent al genului vocal-simfonic; aş fi nedrept dacă nu aş evidenţia şi pe soliştii **Elena Stancu**, **Antonela Bârnat**, **Răzvan Ţuculescu** şi **Claudiu Şola**. Toţi interpreţii Misei au fost la înălţime !

Punctul culminant al serii a fost atins în secţiunea « Sanctus », în acest climat sonor de o grandoare austeră şi hieratică.

P.S. Ne întrebăm dacă **Orchestra de Cameră Radio** şi **Cristian Brâncuşi** nu merită o distincţie din partea Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor ?

Festivalul Mozart 2009

Elena Maria ŞORBAN

Un minunat exemplu al slujirii muzicii de către interpreţi a fost actuala ediţie a Festivalului – organizat de Societatea Română Mozart, alături de Filarmonica de Stat „Transilvania" şi Academia de Muzică „Gh. Dima", cu sprijinul consiliilor judeţean şi local. Idealul a fost reformulat şi de oaspetele central al Festivalului, **Robert D. Levin**, de la Universitatea Harvard, cu ocazia decernării titlului *doctor honoris causa*. Pianist, muzicolog, compozitor, profesor, oaspetele a revenit pentru a treia oară la noi – după ce în 1994 şi 2003, a prezentat versiunea întregită de domnia-sa a Recviemului în re minor şi a epatat prin improvizaţii pianistice în stil mozartian, pe teme de la public. Discursul său festiv a concluzionat acum despre capacitatea culturii de a ne menţine umani, optimişti, de a ne spune despre noi înşine: *ecce homo* – de unde responsabilitatea artistului de a transmite mesajul unei posibile lumi mai bune. Generozitatea şi competenţa sa inegalabilă au marcat cursul de măiestrie de interpretare pianistică mozartiană oferit studenţilor, unde cuvintele-cheie au fost stil, expresie, culoare, mesaj. Recitalul-conferinţă Haydn-Mozart a explicitat mentalităţi socio-componistice ale epocii şi detalii de scriitură, cu referiri la estetica vremii, despre afectele exprimate de tonalităţi – pe exemple cu conexiuni inclusiv beethoveniene, iar virtuozitatea şi sonoritatea cvasi-orchestrală au fost doar mijloace pentru scopul final, de a transmite variate trăiri. În concertul cu Filarmonica, sub bagheta dirijorului Nicolae Moldoveanu (Elveţia), Levin a interpretat Concertul pentru pian, în La major, KW 488, cu o cadenţă proprie, concentrată, dramatică la partea I, un *Adagio* splendid întrepătruns cu liniile suflătorilor, un final în care ludicul era un vehement joc pe viaţă şi moarte... Gesturi teatrale înfruntau cererile nesăţioase de bisuri... Aşteptăm revenirea excepţionalului om şi artist Robert D. Levin!

Robert D. Levin

Cvartetul "Arcadia"

Pilonii Festivalului au fost cele două concerte simfonice. Să rămânem la cel dirijat de **Nicolae Moldoveanu**, artist care are marele merit de a face ca muzica să fie ea însăşi, ceea ce presupune efort şi talent – aşa cum au arătat Uvertura "Nunta lui Figaro" şi Simfonia nr. 39, în Mi bemol, KW 543. În celălalt concert simfonic, Orchestra Filarmonicii, dirijată de **Mika Eichenholz** (Suedia), a avut însufleţire în uverturile mozartiene, iar în Simfonia "Oxford" de Haydn, a lăsat să resimţim tot ce arăta maestrul austriac, britanicilor care l-au onorat cu titlul academic: uşurinţă componistică, ştiinţă contrapunctică, melodicitate, energie. Solistul serii, clarinetistul **Răzvan Poptean**, în Concertul KW 622, reprezintă o certitudine a muzicalităţii şi autenticităţii stilistice.

Recitalurile camerale au umplut sala Academiei de Muzică până la refuz. **Adriana Bera** şi **Sherban Lupu** (SUA) au oferit trei sonate pentru pian şi vioară – Sib, KW 454, Mib, KW 481, La, KW 526 – , sub semnul clarităţii şi echilibrului. Recitalul *Mozart Juvenorum* a adus confirmarea laureaţilor anteriori, cu regretul împărtăşit de preşedinta Societăţii, doamna Bera, de a nu fi realizat un concurs în actuala ediţie. Dintre aceştia, pe deplin convingători sunt pianista **Aurelia Vişovan**, baritonul **Cozmin Sime** şi acompaniatorul **Lucian Gheju**, precum şi **Cvartetul "Arcadia"** – care a redat pretenţioase fugi pentru cvartet de Mozart şi Haydn cu efecte dramatice intense. În altă seară, **Cvartetul Transilvan** a cucerit prin repertoriul propus, alăturând mozartianul K.499 cu replica sa contemporană semnată de compozitorul Hans Peter Türk, *Meditationen über KW 499,* potenţând valenţele tragice ale modelului, apoi, prin oboistul-invitat **Aurel Marc**, în Cvartetul KW 370, interpretarea îmbinând elocvent elemente clasice, galante şi ale stilului sensibil. **Romanian Piano Trio** a fost o prezenţă ardentă, cu Mozart (în duo), Haydn, Mendelssohn-Bartholdy, prelungită, prin suplimente, până la modernism. **Ansamblul Kostyák** (Elveţia) a adus diferite module camerale, înfăţişând convingător pe Haydn şi Mozart, dar şi pe Dittersdorf şi Eybler, acesta din urmă, situat între clasicism şi romantism. O menţiune aparte pentru divertismentul-duo al fostului capelmaestru orădean, Dittersdorf, dintr-un manuscris descoperit de muzicologul Francisc László la Sibiu, a cărui primă audiţie a fost încredinţată fraţilor Kostyák, care i-au dat o interpretare plină de vervă la violoncel şi contrabas.

Răzvan Poptean

În concluzie, ediţia a XIX-a a Festivalului Mozart reprezintă un reper culminant, prin selectarea unor interpreţi de certă personalitate, din toate generaţiile, care au adus un repertoriu de intensitate emoţională şi rafinament intelectual maxim – reper confirmat şi de public, prin sălile arhipline.

Omagiu Uriaşului

Pe 29 ianuarie se împlinesc 4 ani de la moartea tenorului Ludovic Spiess. În amintirea Maestrului prezentăm în acest număr volumul memorial apărut la Editura Curtea Veche (2009) sub semnătura criticului muzical Costin Popa. Alături de interviurile realizate de Iosif Sava în urmă cu 20 de ani (*Cu Ludovic Spiess prin marile teatre ale lumii,* Editura Muzicală, 1989), monografia intitulată simplu *Ludovic Spiess* întregeşte acum portretul omului, artistului, managerului şi demnitarului român de reputaţie internaţională.

Realizat în condiţii grafice excepţionale, volumul-album a fost lansat la deschiderea Festivalului şi Concursului Internaţional „George Enescu" din 2009, chiar la reprezentaţia operei *Oedip* – ocazie deosebită pentru a aminti din nou meritul lui Ludovic Spiess care, ca Ministru al Culturii, a avut curajul şi puterea de a revigora Festivalul „George Enescu" în prima ediţie de după căderea comunismului (1991).

Costin Popa, publicist pasionat de operă (redactor-şef al revistei *Melos*, autor al volumelor *Opera Live* (2002), *Opera Viva* (2004) şi *Opera în direct* (2008), a cunoscut în amănunt performanţele artistice ale celebrului tenor. Deşi i-a fost aproape, autorul păstrează o distanţă obiectivă, folosindu-se de documente scrise, dar şi de aprecierile colegilor de scenă şi colaboratorilor, pentru a putea contura un portret cât mai complet, autentic.

„Am scris această carte cu dragoste şi adâncă preţuire pentru Ludovic Spiess (1938-2006), pentru vocea şi cultura sa muzicală multilaterală, pentru uriaşa lui dimensiune artistică, pentru activitatea prodigioasă pe marile scene ale lumii şi în România, pentru imensa personalitate, pentru omul deschis, sincer şi prietenos" este mărturia profundă a autorului. Pentru cel care a fost supranumit „Enrico Caruso al României", prefaţa semnată de criticul Smaranda Oţeanu-Bunea continuă mărturisirile admirative în acelaşi ton cu ale lui Costin Popa: „Probabil că se întâmplă o dată la o sută de ani ca geniul, şarmul şi cu harul să se adune."

Volumul este admirabil construit. Încă de pe prima pagină te captivează portretul marelui artist, care îţi trezeşte în suflet toate amintirile legate de măreţia personalităţii sale. Nu poţi trece mai departe fără să nu poposeşti îndelung, uimit, recules, contemplând îndelung portretul de la începutul cărţii, purtat de muzica pe care a dăruit-o: „Are talia şi vocea semizeilor. Acest uriaş îşi cunoaşte mijloacele şi le stăpâneşte. Este uimitor, seducător, emoţionant, monstruos, bulversat, uman. Este incomparabil. Nu citaţi alte nume! După el, şi pentru mult timp, nu mai ascultaţi pe nimeni!" (Robert Labadie)

Dincolo de reconstituirea cronologică a monumentalei cariere descrisă în spectacole, cronici, înregistrări, cifre şi imagini, tulburătoare este întâlnirea directă cu cuvintele Maestrului! Sub titlul „Motivaţie" se regăsesc amintirile Maestrului, sub forma unei „descărcări sufleteşti", puse în format electronic din septembrie 2005 şi până în preajma zilei morţii.

Bogăţia şi corectitudinea informaţională cu care autorul construieşte portretul celebrului artist este admirabilă! Descrierea prestigioasei sale cariere tenorale (desfăşurată între 1962 şi 1987) este bazată pe o imensă arhivă de articole, fotografii, afişe, diplome, păstrate cu sfinţenie de către soţia Maestrului, distinsa doamnă Gerda Spiess. Portretul concis şi obiectiv realizat de Costin Popa în cea de-a doua secţiune este urmat de gândurile despre Maestru aşternute pe hârtie de către cei care i-au fost aproape; soţia sa, Ioan Holender, Christa Ludwig, Maria Slătinaru-Nistor, Eugenia Moldoveanu sunt doar câteva nume ale celor care îşi exprimă cu adânc respect recunoştinţa şi bucuria de a fi avut un asemenea coleg.

Postfaţa publicistului Mircea Bunea descoperă şi alte faţete ale complexei sale personalităţi legate de demnităţile de stat şi manageriale avute în anii de după 1989: Director al Festivalului şi Concursului „George Enescu", ediţia a XII-a, Ministru al Culturii (1991-1992, în cabinetul Th. Stolojan). De asemenea, este redat şi ultimul interviu, rămas nepublicat, realizat în 14 ianuarie 2005, cu puţin timp înainte de destituirea sa din funcţia de Director al Operei Naţionale din Bucureşti (de care, cu stupoare, a aflat… din ziare!).

Iată o carte vie, pe măsura artistului pe care îl descrie! Sperăm să fie începutul unor alte cercetări pentru a păstra în eternitate numele iluştrilor noştri oameni de cultură.

Faţă în faţă cu Maestrul nu poţi decât să taci, în semn de adânc respect. În faţa impunătoarei monografii realizată de Costin Popa nu îţi rămâne decât să contempli, cu adânc respect, fascinat de măreţia tabloului constituit de multiplele şi valoroasele sale faţete, omul, soţul, tenorul, profesionistul.

Luminiţa CIOBANU

Concursul național Paul Constantinescu

În perioada 11-14 decembrie 2009 a avut loc la Ploieşti cea de a XV-a ediție a Concursului Național de Interpretare şi Creație muzicală "Paul Constantinescu".

Spre deosebire de edițiile trecute anul acesta a venit cu o nouă secție de interpretare, rezervată pentru tinerii violoncelişti, alături de secțiile deja existente: pian, vioară, canto şi compoziție.

Dificila sarcină de a-i alege pe cei mai buni dintre cei aproximativ 100 de participanți (elevi şi studenți) a revenit juriilor compuse din specialişti, interpreți şi cadre didactice universitare, ce au adunat personalități precum prof. univ. dr. Ioan Rațiu (preşedintele juriului secția vioară), Ilinca Dumitrescu (preşedinte juriului secția pian),

Ştefan Cazacu

prof. univ. dr. Silvia Voinea (preşedinte juriului secția canto), Marin Cazacu (preşedinte juriului secția violoncel), prof. univ. dr. Dan Buciu (preşedintele juriului secția compoziție).

După două zile de competiție au fost aleşi învingătorii. Marele premiu, oferit pentru fiecare dintre cele secții (pentru pian şi compoziție nu s-a acordat) a fost câştigat de **Raluca Mălina Ciobanu**, elevă în clasa a V a la vioară, la Colegiul Național de Artă "Octav Băncilă"din Iaşi, **Ioana-Andreea Iftimescu**, mezzosoprană, studentă la master, anul al II-lea, la Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti şi **Ştefan Cazacu**, elev în clasa a X-a la violoncel, Liceul de Muzică "George Enescu" din Bucureşti.

Iată şi restul premianților:

VIOARĂ:

Premiul I: 1. **Moşneaga Ion** – cl. a V-a, Liceul Internat Republican de Muzică "Ciprian Porumbescu", Chişinău;
2. **Cavassi Aron** – cl. a VIII-a, Liceul de Muzică "George Enescu".
Premiul al II-lea: 1. **Cucoş Cristian** – cl. a II-a, Liceul Internat Republican de Muzică "Ciprian Porumbescu", Chişinău;
2. **Ceresău Gabriela** – cl. a III-a, Liceul Internat Republican de Muzică "Ciprian Porumbescu", Chişinău;
3. **Botgros Cristian-Augustin** – cl. a IV-a, Liceul Internat Republican de Muzică "Ciprian Porumbescu", Chişinău;
4. **Bolozan Ionuț Adrian** – cl. a VI-a, Liceul de Artă "Ionel Perlea", Slobozia;
5. **Bobeico Maria Alexandra** – cl. a VIII-a, Liceul de Muzică "George Enescu", Bucureşti;
6. **Olteanu Ioana Elisabeta** – cl. a VIII-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti";
7. **Mihai Alexandru** – cl. a IX-a, Liceul de Artă "Carmen Silva", Ploieşti;
8. **Şandru Laura Elena** – cl. a X-a, Liceul de Muzică "George Enescu", Bucureşti;
9. **Dima Adrian** - student anul II, Universitatea Națională de Muzică;
10. **Preduț Simona Mihaela** – studentă anul II, Universitatea Națională de Muzică.
Premiul al III-lea: 1. **Pîrlea Ioan-Octavian** - cl. a II-a, Liceul de Muzică "Tudor Ciortea", Braşov;
2. **Modorcea Iulia Mara** – cl. a III-a, Liceul de Muzică "Tudor Ciortea", Braşov;
3. **Semeniuc Alexandru** – cl. a V-a, Liceul de Muzică "George Enescu", Bucureşti;
4. **Simion Gabriel-Nicolae** – cl. a V-a, Liceul de Muzică "George Enescu";
5. **Cotarcea Petru** – cl. a VII-a, Liceul de Muzică "George Enescu", Bucureşti;
6. **Dobrobicescu Sânziana-Cristina** – cl. IX-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti";
7. **Țane Georgiana** - cl. IX-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti", Bucureşti;
8. **Goiană Iulia** – cl. a X-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti", Bucureşti;
9. **Marian Ana-Maria** – studentă anul II, Universitatea Națională de Muzică.

PIAN:

Premiul I: **Todică George** – cl. a X-a, la Colegiul Național de Artă "Octav Băncilă"din Iaşi;
Premiul al II-lea:
1. **Voronin Igor** - cl. a III-a, Liceul Internat Republican de Muzică "Ciprian Porumbescu", Chişinău;
2. **Mănica Emilian Gabriel** - cl. a IV-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti";
3. **Loscutova Cristina** - cl. a IX-a, Liceul Internat Republican de Muzică "Ciprian Porumbescu", Chişinău;
4. **Ioniță Fabiola Ioana** - cl. a X-a, Liceul de Artă "Carmen Silva", Ploieşti.
Premiul al III-lea: 1. **Ehsan Maream** - cl. a II-a, Liceul Internat Republican de Muzică "Ciprian Porumbescu", Chişinău;
2. **Țală Alexandru** - cl. a VII-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti", Bucureşti.

Canto:

Premiul I: 1. **Stancu Antonia Cosmina** - cl. a X-a, Liceul de Muzică "George Enescu";
2. **Pavăl-Olaru Cătălina** - cl. a VII-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti", Bucureşti.
3. **Soare Ionela Florentina** – studentă anul IV, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti.
Premiul al II-lea: 1. **Negoescu Maria Cristina** - cl. a X-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti", Bucureşti;
2. **Vlad Maria Mirela** - cl. a X-a, Liceul de Artă „Marin Sorescu", Craiova;
3. **Deaconu Adelina** - studentă anul IV, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti;
4. **Mărgean Bianca Elena** - studentă anul II, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti.
Premiul al III-lea: 1. **Godja Ioan** - cl. a XI-a, Liceul de Muzică "Dinu Lipatti";
2. **Tărniceru Alexandra Mihaela** - studentă anul IV, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti;

Raluca Mălina Ciobanu

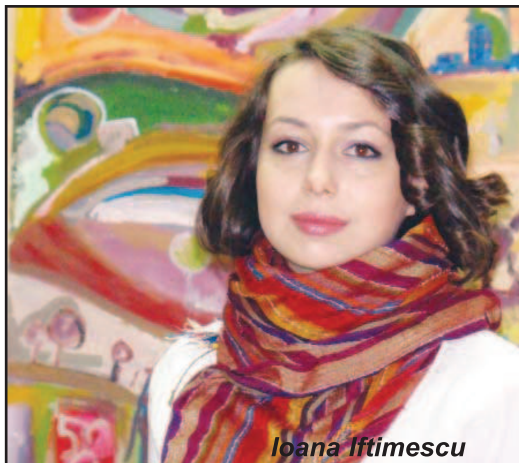
3. **Olteanu Cristina Maria** - studentă anul III, Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj;
4. **Baianț Irina** - studentă anul II, Universitatea Națională de Muzică;

VIOLONCEL:

Premiul I: 1. **Curcă Alexandra** – cl. a VII-a, Şcoala de Muzică şi Arte Plastice nr. 1 „Iosif Sava", Bucureşti;
2. **Marian Mircea Alexandru** - student anul III, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti.
Premiul al II-lea: 1. **Bokor Gabriela** – master, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti.
Premiul al III-lea: 1. **Milcu Marilena** - cl. a X-a, Liceul de Muzică "George Enescu", Bucureşti;
2. **Radu Croitoru** - student anul I, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti;
3. **Olah Matyas** - student anul IV, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti.

COMPOZIȚIE:

Premiul I: **Sebastian Androne** - student anul II, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti, pentru lucrarea *Sonată Rondo.*
Premiul al II-lea: **Baciu Vlad Răzvan** - student anul III, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti, pentru *The Catalepsy of sather time*.
Premiul al III-lea: **Țurcan Dan** - student anul IV, Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti, pentru lucrarea *Baladă rapsodică.*

Ioana Iftimescu

Diana MURĂŞAN

O nouă sală de operă

În plin centrul capitalei, lângă Cişmigiu, a fost inaugurat, pe 17 decembrie, Studioul de operă al Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti.

Consolidată, refăcută, modernizată, vechea sală de festivităţi a Liceului de Fete (ulterior a Institutului de Petrol şi Gaze), care găzduieşte Conservatorul din anii '50, a fost redată circuitului concertistic într-o nouă înfăţişare, după 3 ani de şantier. Au fost lucrări complexe, care au eliminat „bulina roşie" de pe clădire şi care au fost finanţate prin alocarea de fonduri europene, guvernamentale şi ale Universităţii. Deşi pe toată perioada lucrărilor studenţii clasei de operă au fost privaţi de exerciţiul scenic (având totuşi la dispoziţie sala de concerte „George Enescu"), se poate spune că efortul a meritat, acum bătrâna şi terna sală de altădată având strălucirea unei imagini moderne, calde, primitoare.

Valentina Nafornița

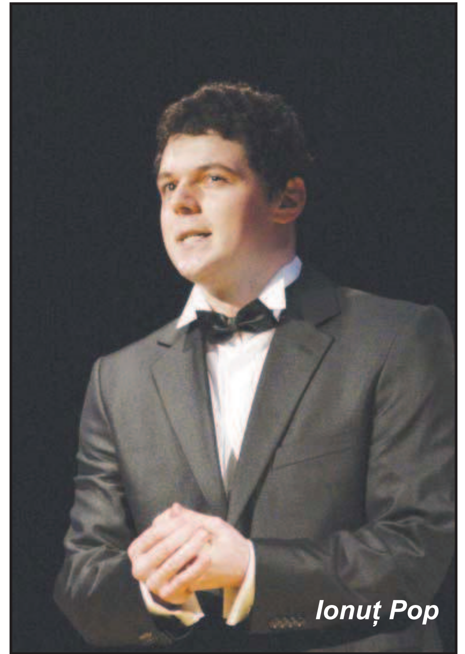
Ne putem închipui că odată cu noua sa haină sala a şters din memoria zidurilor evenimente de tristă amintire petrecute aici în anii stalinismului, când se ţineau şedinţe universitare cu iz de mânie proletară, păstrând poate doar amintirea evenimentelor artistice de răsunet aplaudate de comunitatea academică dar şi de publicul plătitor de bilete. Pe această scenă au cântat în anii de ucenicie mulţi dintre artiştii lirici de prim rang, de la Magda Ianculescu la Florin Georgescu, de la Valentin Teodorian la Angela Gheorghiu, de la Dan Iordăchescu la Leontina Văduva, sub îndrumarea unor maeştri de canto precum Constantin Stroescu, Petre Ştefănescu-Goangă, Arta Florescu, Dora Massini etc., a maeştrilor regizori Jean Rînzescu, Hero Lupescu, Panait V. Cottescu etc., a maeştrilor dirijori Constantin Silvestri, Jean Bobescu, Gheorghe Kulibin etc.

În această sală au avut loc concerte, spectacole lirice, recitaluri, premiere, organizate chiar sub forma unei stagiuni permanente, de răsunet mai ales în deceniile 6 şi 7 ale veacului trecut, când exista o orchestră şi un cor al Studioului de Operă, care au mijlocit interpretarea integrală a multor capodopere ale teatrului liric mondial sau chiar reprezentarea în premieră a unor creaţii importante din muzica românească de gen.

Ioana Bălaşa

Cu atât mai mult, având un asemenea trecut glorios, sala de operă merita să fie „resuscitată", iar realitatea de azi parcă întrece aşteptările. Sala este frumoasă, cu un luminator de mare efect care înlocuieşte tradiţionalul candelabru din teatre, cu amenajări speciale pentru culise şi pentru tehnica de scenă, cu o nouă orgă de lumini şi cu reflectoare performante, cu o fosă încăpătoare şi cu o combinaţie neaşteptată de lămpi clasice şi neoane contemporane. Studioul de operă beneficiază de toate elementele necesare unui teatru, de la cabine până la garderobă, poate singurul minus fiind „tradiţionala" penurie de locuri de parcare, caracteristică Bucureştiului.

Au fost luate măsuri pentru refacerea şi îmbunătăţirea acusticii, aspect vital pentru o scenă care este gândită în primul rând pentru cânt. Panouri speciale de lemn direcţionează şi propagă sunetul în mod optim către public, găzduit pe trei nivele – parter şi două balcoane, ce însumează 300 de locuri. Mai mult, există şi posibilităţi de sonorizare electro-acustică, cu echipamente alese dintre cele mai noi.

Ionuț Pop

În mod cert noua sală va atrage atenţia operatorilor culturali şi organizatorilor de evenimente, care ar putea închiria spaţiul pentru a prezenta aici variate spectacole, beneficiind de raritatea unei fose pentru orchestră dar şi de posibilităţi deosebite de exprimare scenică, compatibile cu teatrul, baletul, opereta, opera, musicalul sau practic cu orice tip de concert sau spectacol.

La inaugurarea din miez de decembrie au cântat câţiva dintre cei mai buni studenţi ai Universităţii Naţionale de Muzică, fie ca solişti fie grupaţi în ansambluri corale, camerale sau în orchestră. Au apărut în prim plan soprana Valentina Naforniţa, studentă a Mariei Slătinaru-Nistor (cu aria „Si, mi chiamaro Mimi" din *Boema* de Puccini), baritonul Ionuţ Pop, student al Eleonorei Enăchescu (cu aria contelui Almaviva din *Nunta lui Figaro* de Mozart) şi flautista Ioana Bălaşa, studentă a lui Vasile Ganţolea (cu piesa *Syrinx* de Debussy). La atmosfera specială, legată şi de sărbătorile de iarnă au mai contribuit colindele corului „Psalmodia" şi interpretarea Corului Masteranzilor dar şi a orchestrei „Concerto" şi a formaţiei „Romanian Young Brass" (cu suita de crăciun a compozitorului Ioan Dobrinescu, piesă la care mai multe repetiţii ar fi fost binevenite), cu aportul decisiv al dirijorilor Mihail Diaconescu, Nicolae Gheorghiţă, Mihai Ceaşcai, Ştefan Iliescu şi Leonard Boga.

prof.univ.dr. Dan Dediu, Rectorul U.N.M.B.

Mihai COSMA

Ce am învățat din Liceul de artă și nu e scris în cărți

Petruța MĂNIUȚ

În anul 2009, **Liceul de muzică „Tudor Ciortea" din Brașov** (fost LICEU DE ARTĂ) a aniversat 60 de ani de activitate. Timpul nu țese destrămarea, ci împlinirea. Parcă ieri am învățat acolo poziția notei Do central pe portativ și nu știu când a trecut un deceniu de când am avut onoarea să devin profesor al liceului meu, care m-a învățat dragostea de artă.

Simpozionul din 22 mai a deschis seria manifestărilor aniversare care au culminat cu simpozionul din 28 noiembrie și cu concertul desfășurat în acea seară. După 22 de ani petrecuți alături de maeștrii școlii de artiști din Brașov, aș putea rosti un omagiu doar amintindu-mi **CE AM ÎNVĂȚAT DIN LICEUL DE ARTĂ ȘI NU E SCRIS ÎN CĂRȚI**.

Am învățat că totul – mai ales talentul - este un dar de la Dumnezeu, Singurul Care poate dărui geniul capodoperelor și puterea de a transmite – peste secole – prin fiecare dintre noi – mesajul lor. Am învățat că școala e datoare să formeze mai întâi oameni, și apoi muzicieni. Darul omeniei e mai înalt decât darul artei. Am învățat că artistul adevărat trebuie să se ridice, și ca om, la nivelul artei pe care o trăiește.

Am învățat că muzica nu este ceea ce se aude, ci mai ales *ceea ce nu se aude*: glasul inimii celui care își trăiește interpretarea. Am învățat că în muzică nu există tăcere, ci *glas de liniște* care vorbește și dincolo și dincoace de sunet. Am învățat smerenia în fața capodoperei, am învățat că atitudinea față de adevărul și valorile artei e mai prețioasă decât o sonoritate frumoasă.

Am învățat că „ce faci, te și face" (Pr. Teofil Părăian): că lumina cu care luminezi pe alții te luminează și pe tine, că și tu ai primit-o și ești dator să înmulțești bucuria. Am învățat că, în marea capodoperă, nu contează cine ești, ci cum devii altul - cel ce a fost și a scris acea capodoperă pentru bucuria lumii. Am învățat că – în artă, ca și în viață - nu contezi tu, ci celălalt, cel de lângă tine.

Am învățat că arta e dăruire: că tu ești viu doar pentru ca altul să-și regăsească liniștea prin tine. Am învățat că artistul e doar un mijloc prin care Dumnezeu arată întregii lumi că viața e frumoasă. Am învățat că un zâmbet și o încurajare rostită la timpul potrivită sunt mai importante decât nota 10. Am învățat că educația – la modul durabil - nu se face prin frică sau autoritate falsă, ci prin dragoste.

Am învățat că toți oamenii sunt importanți, de la cei care păstrează curățenia și buna întocmire tehnică, până la director și inspector. Am învățat cu tuturor le datorăm același respect. Am învățat că un profesor dăruiește nu cunoștințe și informații, ci valori, atitudini, trăiri și dragoste. Am învățat că tot ce lași în urmă mai valoros este... o amintire frumoasă.

Am învățat că adevăratele valori promovate de artă nu sunt înșiruirile frumoase de sunete, de culori sau imagini, ci gândurile frumoase, bunătatea și dragostea care se citesc prin artă. Am învățat că modestia e mai prețioasă decât ambiția și că modestia nu se învață din cărți – ci de la oameni.

Am învățat că de muzică îți este dor, că trebuie să-ți fie dor; că trebuie abia să aștepți să ajungi în sala de concert, în prezența capodoperei, ca să te întâlnești cu valorile ei așa cum te-ai întâlni cu cel mai bun prieten.

Am învățat că arta este mult mai largă decât muzica, și că adevărurile muzicii pot fi descoperite doar în perspectiva vastă a tuturor artelor. Am învățat că atunci când un părinte îți dăruiește copilul spre formare, ești dator cu tot ce ești, cu tot ce ar fi trebuit să fii: mai ales cu dragoste. Ca profesor, ești dator cu desăvârșirea. Ești vinovat dacă ai intrat în inima unui copil fără desăvârșire.

Am învățat că un profesor nu vorbește cu cuvinte, ci cu inima. Am învățat că fiecare lucru are clipa lui, că ceea ce nu faci la timp, nu mai poți face niciodată: că recunoștința nu poate fi tăcută sub tăcere și că este singura prin care poți răsplăti efortul celui care te-a construit om și muzician.

Am învățat că întotdeauna mulțumim prea puțin. Am învățat din cuvintele Sfintei Scripturi că întotdeauna „cunoștința îngâmfă, pe când dragostea zidește". De atunci cred în profesorii care semnează nu carnete de note, ci inimi.

Centenarul unui maestru

Mihai COSMA

Paul Constantinescu (alături de Mihail Jora, profesorul său de compoziție) se situează în imediata vecinătate a lui George Enescu, din punct de vedere al valorii şi importanței creației muzicale. Academician, maestru emerit al artei, profesor universitar, cercetător, interpret şi compozitor, Constantinescu este un nume cu ecouri deosebite în istoria devenirii muzicii noastre pe parcursul secolului XX. Firesc, primii care au marcat apropierea anului omagial au fost ploieştenii, care, la finele lui 2008, au dat startul unui lung şir de manifestări dedicate celui care (alături de I.L. Caragiale) a inclus oraşul prahovean pe harta culturii

mondiale. Filarmonica ploieşteană (care îi poartă numele) oferea atunci un spectacol de gală, dominat de interpretarea unora dintre cele mai semnificative opus-uri concertante ale compozitorului. Ulterior, pe parcursul anului 2009, evenimentele dedicate readucerii în atenție a personalității ilustrului compozitor s-au întețit şi diversificat, cuprinzând sesiuni ştiințifice (inclusiv o sesiune solemnă a Academiei Române), concerte, recitaluri, lansări de carte şi de disc,

Paul Constantinescu Violeta Dinescu

tipărirea de partituri, expoziții, lansarea unor medalii comemorative, multiplicarea unor busturi în miniatură, organizarea unor evenimente speciale - inclusiv decernarea post-mortem a titlului de Cetățean de onoare al oraşului natal.

Ecourile „Anului Paul Constantinescu" s-au extins şi peste hotare, cel mai recent eveniment dedicat de diaspora românească creației compozitorului şi a impactului internațional al acesteia având loc în urmă cu doar câteva zile, în Germania. Într-un cadru universitar în care muzica românească revine în prim-plan în fiecare toamnă, la Oldenburg (Saxonia inferioară), a avut loc, sub genericul „Timpuri în schimbare", Festivalul „Asimilarea tradițiilor bizantine, orientale şi balcanice: Paul Constantinescu şi muzica timpului nostru". Organizat de o pasionată promotoare a muzicii noastre, prof. dr. Violeta Dinescu (ea însăşi compozitor de succes) a reunit numeroase personalități din Germania şi din România într-un efort comun dedicat interpretării muzicii lui Constantinescu şi dezbaterii - cu pasiune, dar şi cu rigoare academică - a valențelor stilului compozitorului şi a caracteristicilor-unicat ale personalității sale creatoare.

De-a lungul a trei zile Universitatea „Karl von Ossietzky" din Oldenburg şi Centrul de studii est-europene au răsunat de muzică românească, fie cântată pe viu, fie exemplificată audio-video, nelipsind demonstrațiile, alocuțiunile, schimburile de idei, întrebările, disputele, valorizările şi îndemnul la o mai bună şi mai completă cunoaştere a operei unui autor care pentru România a însemnat enorm, dar care încă este prea puțin luat în seamă de străini. După participarea la suita de evenimente din Germania am convingerea că acest aspect deficitar se va îmbunătăți, ținând cont de recunoaşterea arătată de specialiştii din țara gazdă față de originalitatea şi valoarea muzicii lui Paul Constantinescu.

În seara inaugurală subsemnatul a făcut o prezentare a personalității şi a operei lui Paul

Al. I. Bădulescu

Constantinescu, urmată de un recital vocal-instrumental susținut de mezzosoprana Daniela Piticaş acompaniată de Dan Rațiu şi de pianista Carmen Daniela (toți trei români rezidenți în Germania), care a cuprins o serie de miniaturi binecunoscute, ca de exemplu *Toccata/Joc dobrogean* sau *Doina*, *Gărgărița* şi *Jos între care*.

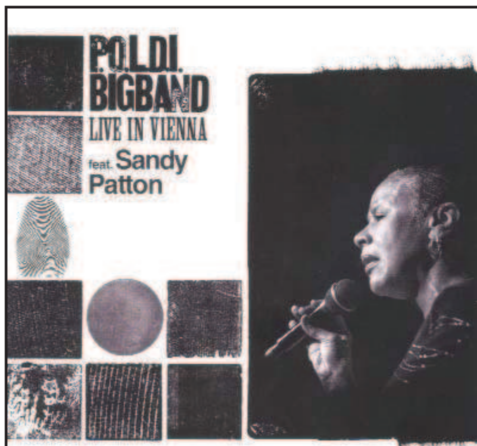
A doua şi a treia zi s-au desfăşurat lucrările simpozionului, la care au luat cuvântul Oana Andreica, Alexandru Bădulescu, Jan Crummenerl, Gheorghe Firca, Corneliu Dan Georgescu, Adalbert Grote, Sanda Hârlav-Maistorovici, Michael Heinemann, Eva-Maria Houben, Monika Jäger, Martin Kowalski, Laura Manolache, Bei Peng & David Bartosch, Dorothea Redepenning, Constantin Secară, Valentin Timaru, Bianca Țiplea Temeş şi Lory Walfisch.

De la operă la lied, de la balet la simfonie, de la concertul instrumental la creația vocal-simfonică şi camerală, muzica românului sărbătorit în 2009 are vârfuri de excepțională înălțime. Faptul că originalitatea limbajului său şi unicitatea unor capodopere au fost identificate, înțelese şi comentate împreună de specialişti români şi germani, ca şi implicarea Institutului Cultural Român, a mass mediei germane şi a unui expert cu reputația şi cu forța organizatorică a Violetei Dinescu constituie premize ale creşterii prezenței şi recunoaşterii internaționale ale unui mare compozitor, compatriotul nostru Paul Constantinescu, la 100 de ani de la naştere.

Diaspora CD

Discografia de jazz s-a îmbogăţit în cursul anului 2009 cu două noi albume de jazz pe genericele cărora aflăm implicate nume ale diasporei române. Complexitatea, policromia sonorităţilor recomandând cele două albume prin prezenţa atractivei magme timbrale specifică big band-urilor, justifică estimarea lor valorică într-un spaţiu tipografic comun, cel de faţă.

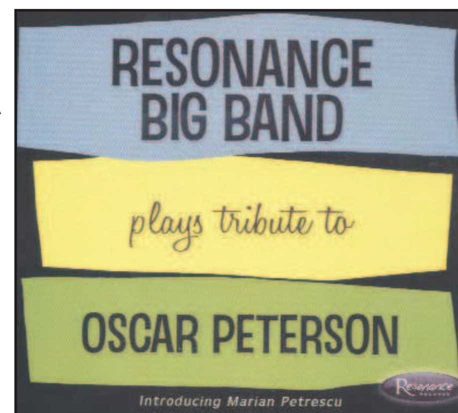
„**P**entru **O** **L**ungă **D**urată **I**nternaţională", abreviat **P.O.L.D.I.** – iată o ambiţioasă denominaţie sub care se defineşte un ansamblu german cuprinzând de aproape un deceniu şi jumătate (fondat în 1996) adolescenţi şi tineri muzicieni formaţi la Liceul de Muzică din oraşul german Tuttlingen, orchestră întemeiată, dirijată şi condusă spre culmile succesului de **Poldi (Leopold) Robert Reisenauer**, compatriot al nostru până în 1986 când a emigrat în ţara lui Bach şi a lui Mozart. Venit pe lume la 18 decembrie 1958 la Sibiu, absolventul Liceului de Muzică „George Enescu" din capitală şi al Conservatorului „Ciprian Porumbescu" la Secţia trompetă, s-a afirmat ca instrumentist improvizator de jazz mai întâi în ansamblul dirijorului **Biţu Mărgărint**, apoi în colaborări cu **Mircea Tiberian**, **Garbis Dedeian**, cu grupurile **„Basorelief"** şi **„Omicron"**. După stabilirea sa în noua ţară de reşedinţă, **Poldi Reisenauer** a activat ca profesor, instrumentist de combo dar mai ales ca dirijor în Tuttlingen al orchestrei de jazz înfiinţată de el la Liceul de Muzică, cu care a şi întreprins două turnee pe meleagurile noastre, în 2003 şi 2007. Big band-ul a susţinut între timp numeroase concerte în mai multe ţări, a apărut pe micul ecran, a înregistrat discuri şi a dobândit onorante premii („International Jazzma" – 2004, „Jupiter Wind Cup" – 2005, „Jugend Jazzt" – 2005, „Skoda Jazz Award" – 2005, „Soloists Award Of The German Jazz Federation" – 2005 etc.), **P.O.L.D.I. BIG BAND** impunîndu-se drept unul dintre cele mai bune (dacă nu cel mai bun!) tinere ansambluri similare din Germania.

Înregistrările concertului care a avut loc la Viena în octombrie 2008 s-au constituit drept un preţios material pentru cel de al treilea disc live al junilor jazzman-i din Tuttlingen, material din care au fost selectate douăsprezece momente muzicale – teme standard în reuşite reînveşmântări sonore – atestând nivelul performant atins de tânăra orchestră, prestanţa atacurilor proprii instrumentelor din alamă, omogenitatea partidelor de suflători, pregnanţa ritmică şi energia insuflate interpretărilor, diversitatea repertorială (de la ***swing*** şi ***bop*** la ***jazz rock*** şi ***latino***), creativitatea individuală a soliştilor instrumentişti, între care saxofoniştii **Magnus Mehl**, **Alexander Krapp**, **Jonathan Maag**, pianistul **Johannes Steidle**, ghitariştii **Lukas Reisenauer** şi **Heiko Duffner**, bass-istul **Georg Wende**, bateristul **Martin Rott** şi percuţionistul **Konrad Wiemann**, trompetistul **Johannes Stange**. Ţinuta generală a recitalului a sporit substanţial datorită contribuţiei de înaltă clasă marcată de o invitată notorie, vocalista şi profesoara americană de culoare **Sandy Patton**. Adăugaţi acestor atribute condiţia grafică ingenioasă, inspirată a albumului **„P.O.L.D.I. BIG BAND LIVE IN VIENNA"** şi veţi avea un argument în plus al atractivităţii sale.

Cel de al doilea set discografic de care ne ocupăm, cel intitulat **„RESONANCE BIG BAND PLAYS TRIBUTE TO OSCAR PETERSON – Introducing MARIAN PETRESCU"** vine să reveleze calităţile de excepţie ale (încă) tânărului pianist finlandez de origine română invitat anul trecut de producătorul unui reputat ansamblu instrumental din Los Angeles, spre a aduce împreună un omagiu postum memoriei ilustrului pianist canadian de culoare **Oscar Peterson** care trecea în legendă, la 23 decembrie 2007, în vârstă de 82 de ani. A însemnat alegerea acestui pianist european ca protagonist al unui ansamblu californian, o mai mult decât onorantă recunoaştere a disponibilităţilor şi valorii artistului **Marian Petrescu**, apreciat graţie tehnicii sale briliante pe claviatură, ca şi nedrămuitei admiraţii nutrită de el pentru **Oscar Peterson** încă de la vârsta de şapte ani. S-a născut astfel un disc care reprezintă o veritabilă încântare a auzului, beneficiind înainte de toate de aportul unor aranjori / dirijori deosebit de înzestraţi precum **Bill Cunliffe**, **Kuno Schmid** sau canadianul **Claus Ogerman** (a cărui orchestră a conlucrat acum patru decenii cu însuşi **Oscar Peterson**, în discul „Motions And Emotions") dar şi de un aparat instrumental de mare forţă şi incontestabil profesionalism. Cinci saxofonişti / flautişti, patru trompetişti, patru trombonişti şi un tubist, un quartet de coarde şi o secţie ritmică de prim rang alăturându-i pe ghitaristul suedez **Andreas Öberg**, pe bass-istul **David Stone**, pe cunoscutul baterist **Joe La Barbera**, pe percuţionistul **Pierre Paul** iar ca ***guest star*** pe pianistul improvizator **Marian Petrescu**, laolaltă **„Resonance Big band"** au oferit memoriei discului, reînveşmântate măiastru, patru creaţii ale lui **Oscar Peterson**, alte teme standard familiare fanilor jazz-ului, semnate de cuplul **Rodgers** / **Hart**, **Lalo Schifrin**, **Henri Mancini**, **Oscar Pettiford**, un amplu Medley din melodiile musicalului „West Side Story" de **Leonard Bernstein** şi două teme tradiţionale.

Ca un prinos al admiraţiei pianistului finlandez-român faţă de ilustrul său idol, în epilogul discului **Marian Petrescu** a tălmăcit singur la pian, cu strălucire şi feeling, compoziţia lui **Oscar Peterson** „A Little Jazz Exercise". De sesizat că pianistul nostru nu este un simplu epigon, un imitator, o clonă a originalului canadian, el reînvie ***spiritul*** artei lui **Peterson**. În carcasa dublă a discului ne este oferit, de asemenea, un Bonus DVD cuprinzând istoria realizării acestui album. Un mănunchi de înregistrări cu adevărat memorabil!

Florian LUNGU

Albume marca Arşinel

Restaurantul "Allhambra" a fost gazda unui eveniment special pentru cariera marelui actor Alexandru Arşinel. Directorul Teatrului de Revistă „Constantin Tănase" a lansat 2 albume intitulate *„EVERGREEN"* şi *„CÂNTECE de CRĂCIUN"*

Al. Arşinel, C. Andreescu

(Casa de Discuri „ELECTRECORD").

Evenimentul a fost marcat de recitalul extraordinar al îndrăgitului actor, situat din nou alături de Stela Popescu, datorită Marelui public, pe podiumul clasamentului naţional „Cel mai iubit român" la Gala „Zece pentru România". El a interpretat ca nimeni altul cele mai frumoase dintre piesele incluse pe ambele albume. Au fost prezenţi mulţi dintre artiştii Teatrului de Revistă (actriţele Cristina Stamate, Valentina Fătu, Monalisa Basarab, Ana Maria Donosă, Bianca Sârbu şi Diana Radu, actorul Nae Alexandru, scriitorul Aurel Storin, regizorii Biţu Fălticineanu şi Cezar Ghioca, interpretele Mirela Boureanu-Vaida şi Daniela Cristea), dar şi alţi invitaţi speciali şi colaboratori ai Teatrului – Elena Cârstea, Cătălin Crişan, RAOUL, Marinela Pârvu şi Marius Ioniţă, fostul fotbalist Dănuţ Lupu, Carmen Pleşea (KAO Fashion), Gazi Demirel („Fotoliul roşu", OTV), Oana şi Viorel Lis, Cornelia Andreescu (director Casa de Discuri „Electrecord") sau compozitorul Dan Dimitriu. Actriţă a Teatrului de Revistă şi solistă a Trupei „Exclussiv", Bianca Sârbu a fost o gazdă desăvârşită alături de soţul său Marian Sârbu, liderul trupei, în acest loc special impregnat de parfumul si atmosfera Bucureştilor de altădată.

Oana GEORGESCU
(Foto: **Gabriel BOHOLŢ**)

E. Cârstea cu M. şi B. Sârbu

Pe gheață cu Michael Jackson

Lorena SAVU

Grația, profesionalismul, echilibristica incredibilă, imaginația, emoția, lumina, culorile, costumele, imaginația debordantă au făcut ca anul trecut miile de spectatori români să uite de frigul de pe patinoare şi să privească încântați acrobațiile executate de patinatorii campioni mondiali, olimpici, europeni şi naționali veniți în România special de la Moscova. Succesul de anul trecut al turneului național "Stelele Moscovei pe gheață", care a culminat cu reprezentațiile de la Bucureşti, când au fost suplimentate încă două spectacole pe Patinoarul "Mihai Flamaropol" din cadrul complexului sportiv "Lia Manoliu", avea să fie reeditat. Organizat de Asociația Culturală "Dracula" (preşedinte Anghel Stoian), "Stelele Moscovei pe gheață" a revenit în România cucerind definitiv inimile românilor din Bucureşti, Iaşi, Galați, Sibiu şi Braşov cu reprezentații sold-out. Campionii olimpici Natalya (Natasha) Bestemyanova şi Andrey Bukin fac echipă şi dansează de ani de zile alături de celebrul patinator rus Igor Bobrin, cel care a înființat în 1986 Compania "Stelele Moscovei pe Gheață", cel supranumit şi "Regele" show-urilor de balet, dansator şi coregraf deopotrivă, quadruplu campion național al URSS în 1978, 1980, 1981 şi 1982 şi campion european în 1981. Spectacolele sunt combinații între elementele de balet pe gheață, show, acrobații cu artişti de circ şi teatru, iar Igor este considerat şi "Regele patinajului acrobatic", memorabile fiind solo-urile sale din „Cowboy", „Paganini" sau „Invisible Partner". La un an după ce a înființat compania, Bobrin a reuşit să îi aducă alături de el şi pe campioni olimpici,

mondiali şi europeni Natalya Bestemyanova şi Andrey Bukin şi împreună au reuşit să adune în jurul lor mari valori ale patinajului mondial şi să pună în scenă sute de spectacole de succes cu care au colindat lumea în lung şi în lat. Elementele şi figurile acrobatice complicate, piruetele, salturile, jongleriile executate impecabil au stârnit mereu admirația spectatorilor din toată lumea, care i-au aplaudat de nenumărate ori la scenă deschisă. Deşi au reşedința la Moscova cei trei parteneri călătoresc în întreaga lume şi rareori ajung pe-acasă. Este suficient doar să enumerăm câteva dintre țările pe care le-au cucerit prin coregrafia originală, stilurile de patinaj unice, solo-urile coregrafice si acrobatice – Elveția, Austria, Franța, Turcia, Grecia, Germania, Olanda, Rusia, Belarus, Letonia, Ucraina, Polonia, Israel, Andora, Italia, Suedia, Danemarca, dar şi SUA, Coreea de Sud, Japonia, Columbia, Bolivia, Ecuador, Bahrein, Taiwan, Venezuela.

Jurnaliştii francezi au fost cei care numit Teatrul lui Bobrin "Balshoi on Ice". Se pare că secretul unui astfel de succes constă în abordarea unui gen absolut necunoscut până la Igor Bobrin, o combinație între teatru, balet, acrobație şi patinajul ridicat la rang de artă. I-am văzut aşadar din nou plutind pe gheață, într-un show de excepție, pe Natalia Bestemyanova si Andrei Bukin – perechea campioană olimpică în 1988 şi pe Igor Bobrin, soțul Nataliei. Cei trei sunt şi producătorii celebrului show rus de televiziune *"Skating on Ice" ("Dances on Ice")*. În plus ei sunt şi antrenori de top, elevii lor devenind multipli campioni olimpici, mondiali sau europeni, atât la juniori cât şi la seniori. Natalia Bestemyanova şi Igor Bobrin patinează împreună de peste 25 de ani. Printre producțiile de succes ale companiei se numără „Albă ca Zăpada", „Mowgli-Cartea Junglei", „Mary Poppins", „Alice în țara minunilor", „Cenuşăreasa", „Romeo şi Julieta" sau „Faust secolul XX". Născut în 1953 la Leningrad, Bobrin a reuşit să adune în jurul său valori ale patinajului mondial şi să pună în scenă zeci de show-uri cu care a colindat

întreaga lume. Stagiuni întregi, membrii companiei au jucat cu casa închisă la Seattle Ice Theatre and American Ice Theatre, prestația lor fiind recompensată cu Ordinul Meritul Cultural şi Artistic de fostul primar al oraşului New York, celebrul Michael Bloomberg. În anumite turnee li se alătură ca invitați vedete ale patinajului artistic mondial precum Alexey Urmanov, Andrey Vlashchenko, Kira Ivanova şi "perechile" Elena Valova - Aleander Vasilijev, Irina Vorobjeva - Igor Lisovsky, Larisa Selezneva - Oleg Makarov, Marina Yeltsova - Andrey Bushukov, Marina Pestova - Marat Akbarov, Oksana Kazakova - Artur Dmitriev, Vladimir Kotin. Pe lângă starurile permanent angajate de companie, în turnee li se alătură mereu alți patinatori redutabili, cu rol de Guest Star: Elena Valova, Aleander Vasilijev, Irina Vorobjeva, Igor Lisovsky, Larisa Selezneva, Oleg Makarov, Marina Yeltsova, Andrey Bushukov, Marina Pestova, Marat Akbarov, Oksana Kazakova, Artur Dmitriev (triplu Campion Olimpic şi fost component al echipei naționale a URSS şi al Echipei Unificate alcătuită din statele fostei URSS, prezentă la J.O. de Iarnă din 1992), apoi Vladimir Kotin, Alexey Urmanov, Andrey Vlashchenko sau Kira Ivanova. Perechea Oksana Kazakova – Artur Dimitriev a fost Campioană Europeană în 1996 şi Campioană Olimpică în 1998.

120 de minute de program, 33 de patinatori campioni olimpici, mondiali şi europeni, 5 spectacole "sold out" reprezintă succesul turneului național desfăşurat în perioada 29 ianuarie – 2 februarie cu "Stelele Moscovei pe Gheață". O inițiativă care anul trecut părea doar îndrăzneață pentru organizatorul de spectacole Anghel Stoian şi Asociația Culturală «Dracula» şi care acum este catalogat drept un turneu fabulos şi un succes total. După baletul "Spărgătorul de nuci" care a încântat milioane de oameni (anul trecut a fost prezentat baletul «Lacul Lebedelor »), partea a doua a rezervat românilor o premieră mondială, un program de tangouri argentiniene şi un altul pe muzica lui Michael Jackson, ambele cu o coregrafie originală şi inedită, în stilul şi compozițiile complexe, unice, care au făcut din «Stelele Moscovei» o companie celebră în întreaga lume.

"Chica Bomb" - conceptul lui Dan Bălan

Provocator, fierbinte şi extrem de sexy, aşa poate fi descris cel mai nou videoclip al lui Dan Bălan, "Chica Bomb". Filmările au durat aproximativ 16 ore şi au avut loc la L.A.

În regia lui Hype Williams, unul dintre cei mai apreciați regizori americani (acesta punându-şi semnătura pe videoclipurile unor artişti precum 2Pac, Notoriuous B.I.G., Will Smith, Beyonce, No Doubt, Janet Jackson, Nelly Furtado), clipul atrage atenția prin senzualitate şi erotism, întreg conceptul videoclipului aparținându-i lui Dan.

„M-am gândit să fie un clip foarte sexy, dar în sens clasic, nimic vulgar. Cu două zile înainte de filmare am vrut să văd fetele, ținutele cu care vor fi îmbrăcate la filmare, însă fetele alese de Hype n-au fost ceea ce mă aşteptam să fie. Am hotărât să facem încă un casting, am sunat toate agențiile de casting din Los Angeles, am văzut 200 de fete din care am ales patru cu personalitatea şi cu înfățişarea pe care mi-am dorit-o. Videoclipul a ieşit exact aşa cum mi-am dorit, conform cu conceptul imaginat de mine: să fie patru fete senzuale, să cânte sincron pe vocea feminină din piesă, ținutele să le sublinieze feminitatea", povesteşte artistul.

Dan CHIRIAC

„Rhythm Of The Dance”

Sorin BARBU

Începutul lunii februarie aparţine tot Asociaţiei Culturale de Teatru, Muzică şi Film “DRACULA” (Preşedinte Stoian Anghel) care, în colaborare (devenită deja tradiţională) cu CIADO România (Centrul Internaţional Antidrog şi pentru Drepturile Omului), Organizaţia Internaţională EURAD sau ICHAR (International Centre for Anti-Drug and Human Rights) şi Asociaţia Naţională a Caselor de Cultură ale Sindicatelor din România, a organizat un alt turneu naţional cu show-ul “RHYTHM OF THE DANCE”. După succesul extraordinar al spectacolului “STELELE MOSCOVEI PE GHEAŢĂ” de la Bucureşti, Iaşi, Galaţi, Sibiu şi Braşov, a venit rândul spectatorilor din Cluj, Sibiu, Braşov şi Bucureşti să asiste la un alt spectacol incredibil de dans prezentat de Compania Naţională de Dansuri a Irlandei. “RHYTHM OF THE DANCE” se desfăşoară sub Înaltul Patronaj al Ambasadei Irlandei la Bucureşti, iar turneul face parte din amplul program cultural „ARTĂ CONTRA DROGURI” iniţiat de Asociaţia Culturală DRACULA în colaborare cu CIADO România, membru EURAD (Europe Against Drugs). Stoian Anghel, Preşedinte al Asociaţiei Culturale de Muzică, Teatru şi Film “DRACULA” este vicepreşedinte Relaţii Internaţionale Culturale al CIADO.

Încă de la înfiinţare, în 1999, protagoniştii “RHYTHM OF THE DANCE” au strâns în jurul lor peste 3 milioane de fani şi au susţinut turnee în peste 35 de ţări (Suedia, Belgia, Italia, Germania, Luxemburg, Austria, Turcia, India, Thailanda, Australia, Norvegia, Danemarca, Olanda, Franţa, Elveţia, Iugoslavia, Portugalia, Taiwan, Malayesia, SUA, Egipt, Polonia, Rusia, Ucraina, Lituania, Grecia, China, Singapore, Dubai, Argentina), deschizând astfel o eră nouă în spectacolele de divertisment. “RHYTHM OF THE DANCE” are o durată de două ore, iar împletirea dintre muzică, dans, costume şi ritm reuneşte trăirile, tradiţia şi talentul unic ale dansatorilor din toate zonele Irlandei. Spectacolul este un poem epic, ce descrie călătoria celţilor de-a lungul timpului, o incursiune între dansurile tradiţionale celtice şi coregrafiile contemporane care foloseşte cele mai moderne tehnici şi tehnologii.

“Povestea” spune că timp de decenii, clanurile celtice de Lenster şi Ulster au fost în război. Aceşti oameni, altă dată paşnici, au fost conduşi în luptă datorită conducătorilor lor avizi de putere, bani şi pământuri. După o ultimă bătălie, Insula Esmeralda a devenit o ruină, iar doi mari războinici celtici s-au hotărât să refacă insula şi să repare tot ce a distrus acest război. Având în vedere că la conducerea celor două clanuri o nouă generaţie vine la putere, există un licăr de speranţă pentru pace şi o convieţuire ca în vremurile de demult. Zeii celţi trimit printre oameni trei reprezentanţi care vor urmări ca pacea să fie păstrată şi ca “Răul” să nu poată destrăma ceea ce oamenii vor să construiască. Ei sunt Phil Ball Fluthers, Elieen Og şi Trotting care apar printre oameni la un mare târg organizat pe Insula Esmeralda şi care vor veghea ca Noimh şi Eoin să asculte de vocea raţiunii şi să facă pace. În scenă apar femeile din clanul Lenster care, prin dansul lor, vor să arate cât sunt de puternice. Lor li se alătură bărbaţii din clanul Ulster care sunt cuceriţi de frumuseţea lor şi când după bătălie apare şi Eoin, el se lasă purtat de frumuseţea dansului şi împreună cu cei care îl însoţesc intră în ritmul tuturor sărbătorind în acest mod pacea pe care o visează ambele clanuri. *“Este o adevărată tornadă pe scenă. Putere, charismă, toate sunt aici întreţinute de cântăreţi de primă mână, de cei mai buni dansatori şi muzicieni. Ce altceva ţi-ai putea dori!?! Ca să crezi trebuie să vezi”,* spunea celebra ziaristă olandeză Linda Brongers la emisiunea “TELEGRAPA“. “*De-acum putem spune fără rezerve că există trei show-ri în lume care sunt în top la acelaşi nivel.* Riverdance, Michael Flatley’s - Lord of the dance şi Rhythm of the dance” – se scria în cotidianul norvegian “Trondheim Times”, iar celebrul *“New York Times”* titra: “Rhythm of the dance *demonstrează că profesionalismul împletit cu talentul, valoarea şi tehnica desăvârşită generează un spectacol pe care dacă nu îl vezi, vei regreta întotdeauna”*. Merită să ne lăsăm purtaţi de misterul unor lumi demult apuse, să redevenim măcar pentru un moment mai buni şi mai înţelepţi, urmărind un spectacol în care povestea celţilor şi a druizilor ne dovedeşte că oamenii îşi pot făuri singuri destinul când sunt uniţi şi au ţeluri comune. Şi mai ales când toate acestea sunt redate şi ilustrate printr-un spectacol în care arta dansului, măiestria, imaginaţia şi talentul dansatorilor se îmbină perfect cu cele mai performante tehnici de sunet şi lumină.

Între ani

Ioan SĂTMĂREANU

Anul acesta, nu mai e un secret pentru nimeni, spectacolele de Revelion au fost mai puţine şi mai sărace, din cauza bugetelor ajustate datorate crizei şi, de ce să n-o spunem deschis, şi buzunarelor tot mai goale ale românilor, care nu s-au mai înghesuit ca altădată să petreacă la restaurant. Sigur, vedetele cu cotă înaltă de popularitate au avut, cum se spune, de lucru, colindând ţara sau mulţumindu-se, după caz, să evolueze într-un anumit oraş sau o zonă geografică anume – Valea Prahovei, Poiana Braşov, nordul Moldovei, litoral. Astfel, am aflat că Irina Loghin, Fuego, Maria Dragomiroiu, Raoul, Alesis, Autentic, Adrian Enache, ExclussiV, Andra, Mirabela Dauer, Nicolae Furdui Iancu, Mihai Trăistariu, Marcel Pavel – ca să dăm doar câteva exemple – au încântat publicul cu talentul lor de excepţie, nemaivorbind de formaţiile catre i-au delectat pe bucureşteni şi nu numai în noaptea cea mai lungă, în

frunte cu Iris, Voltaj, ProConsul, Direcţia 5 (doar Holograf a recurs la binemeritata vacanţă). În multe locuri organizatorii au mizat pe un invitat „extern”, cum au sta lucrurile la Călăraşi, unde Anne's şi dansatoarele sale au ridicat în picioare sala atât la restaurantul „Pod 4”, alături de Mihaela Albu, cât şi la sediul Aldis, la invitaţia personală a marelui iubitor de muzică care este George Naghi. La restaurantul „Allhambra”, din Bucureşti grupul ExclussiV a avut numai invitaţi de marcă.

Cum spuneam, în multe localităţi criza a afectat serios bugetul pentru spectacolele speciale de Revelion. Probabil aşa a fost şi la Focşani – nr. 1 în domeniu, cel puţin pentru provincie, de mulţi ani de zile – dar nu s-a văzut. Aici a fost evidentă experienţa şi inspiraţia preşedintelui C.J., Marian Oprişan, care împreună cu colaboratorii tradiţionali, Andreea şi Radu Fornea (United Media Group), a propus minunaţilor vrânceni care au înfruntat frigul (circa 10.000 la orele 24, în Piaţa Gării!) o distribuţie echilibrată, atractivă, pentru toate gusturile. Folclorul a fost reprezentat de Ansamblul profesionist „Ţara Vrancei”, condus de Maria Murgoci, ştafeta fiind preluată, firesc am spune, de trio-ul vocal feminin Hora, într-o nouă şi cuceritoare formulă, „selecţioner” fiind Răzvan Ştefaniu, de la Ro-Mania. Imediat a urcat şi acesta pe scenă, alături de colegii si, Ionuţ şi Cătălin, pentru un recital entuziasmant Ro-Mania, în nota obişnuită. Celor tineri, amatori de hituri de club, li s-au adresat Sylvia (Silvia Roxana Sârbu, fostă la ASIA) şi Dj Rynno, cuplul neocolind titlurile care l-au impus în topuri: „Feel”, „Save Me”, „Lies”, „Fantasy of Love”, „Breath Again”, „Vanessa”. Inspiraţia de care vorbeam s-a vădit în redescoperirea unei formaţii aproape uitate, Sweet Kiss, înfiinţată în urmă cu 11 ani. Laurenţiu şi noile sale colege ne-au reamintit marile şlagăre: „Alin, Alin”, „Floare albă, floare neagră” sau „Mai părăsit, nu-mi pasă”. La rândul lor, Alexandra Ungureanu şi Crush au cucerit ropote de aplauze cu „Plâng nopţile”, „Heaven Can Wait”, „Inima mea”, „Hello” sau „Cu tine în rai”. N-au lipsit nici tinerii artişti hip-hop locali, Future Underground, dar atracţia principală a constat, fireşte, în aducerea a două formaţii importante din peisajul dance european. Vic Krishna este membru fondator al formaţiei The Underdog Project, de care se ocupă la ora actuală producătorul Tony Cottura, cunoscut la noi din colaborarea cu Corina. Vic şi colegii ne-au reamintit „Summer Jam”, „Saturday Night” sau „I Can't Handle It”. Educaţia muzicală a publicului vrâncean s-a vădit din faptul că tinerii spectatori au fredonat alături de veteranul Tony Dawson-Harrison (Captain Hollywood) toate melodiile de top, lansate pe parcursul a 18 ani de carieră fructuoasă pe tărâmul euro-dance: „More and More”, „Only with You”, „Love is not sex”, „Impossible”, „Flying High”, „Find Another Way”, „The Way Love Is”, „Over and Over”, „After Party”, „Love and Pain”. În mesajul său, preşedintele Oprişan recunoştea că „vrâncenii merită mai mult decât putem face noi în acest moment”. Dar, dacă adăugam focurile incredibile de artificii, show-ul de lasere importat din Anglia, instalaţia performantă coordonată de Ovidiu Popică, ne-am bucura dacă am avea în ţară mai mulţi oameni importanţi care să facă asemenea daruri muzicale!

Sărbători Muzicale la Ateneu

Oana GEORGESCU

Asociația "Elite Art Club" UNESCO împreună cu TVR a organizat la Ateneul Român ediția de Crăciun a concertului "Proms of Delight", un eveniment devenit tradițional și oferit de Raiffeisen Bank, care sprijină anual comunitatea prin proiecte sociale, educaționale, cultural-artistice, sportive sau protejarea mediului înconjurător. Cel mai cunoscut este „Raiffeisen Art Proiect", lansat în 2003, o inițiativă menită să sprijine dezvoltarea proiectelor artistice din lumea dansului, teatrului, literaturii, picturii, muzicii. Tema acestei ediții a fost "Spirit of Christmas", iar invitați speciali soprana Elena Moşuc, tenorul Florin Ormenişan şi pianistul Nicolae Dumitru, care au încântat publicul interpretând arii şi partituri din repertoriul clasic al lui Gaetano Donizetti ("Elixirul Dragostei"), Giacomo Puccini ("Boema"), Giuseppe Verdi ("Rigoletto") sau Johannes Brahms (Concertul nr.1 pentru pian şi orchestră), "Tritsch-Tratsch-Polka", "Wiener Blut" sau celebrul marş "Radetzky". Aceştia au fost acompaniați de orchestra Bucharest Symphonic Pops, dirijată de maestrul Valentin Doni. În cadrul acestui impresionant eveniment, «Elite Art Club» UNESCO a organizat în Aula Ateneului Român expoziția de pictură „Bucureşti, mon amour", cu lucrări reprezentând edificii şi zone emblematice ale Bucureştiului interbelic şi contemporan, realizate de pictorul Vitalie Butescu. De o mare vizibilitate se bucură şi proiectul de arte vizuale „Pictori de azi la Balcic" care urmăreşte readucerea spiritului Balcicului în pictura românească contemporană. Prima parte a evenimentului, prezentat tradițional de vedeta TVR Iuliana Marciuc şi intitulat simbolic "Spirit of Christmas," a aparținut lui Nicolae Dumitru, care a interpretat "Concertul nr. 1 pentru pian şi orchestră" de Johannes Brahms, un moment prea lung în economia spectacolului. Cele mai aşteptate şi aplaudate au fost ariile celebre interpretate de tenorul Florin Ormenişan şi de binecunoscuta Elena Moşuc,

soprana originară din Iaşi, laureată a numeroase concursuri internaționale de interpretare şi aclamată pe marile scene lirice ale lumii.

Concertele "Proms of Delight" au reunit în ultimii ani pe scena Ateneului Român, de Paşte şi de Crăciun, artişti de renume internațional. Organizat după conceptul original BBC PROMS - cel mai iubit, amplu şi popular festival muzical din lume ce are loc anual la Londra, "Proms of Delight" este un proiect românesc inițiat de Dr. Laurențiu Daşcă (Director Artistic «Elite Art» Entertainment). Ajuns deja la cea de-a V-a ediție, acesta îmbină muzica simfonică şi stilurile pop, jazz, crossover cu muzica de film şi musical, fiind primul concert de tip PROMS din România, organizat la dimensiunile şi după standardele originale din țările europene (orchestră, cor şi solişti). În 2007 a deschis oficial Festivalul Internațional George Enescu, iar anul trecut a fost distins cu Oscar-ul revistei «Capital» pentru mecenat în artă. Pentru valorile cultural-artistice pe care le susține, proiectul "Proms of Delight" a fost inclus de Consiliul Național al Audiovizualului în categoria "campanie social-națională cu caracter cultural". Ediția de Crăciun din 2008 - "Classics for Pleasure" - i-a avut ca protagonişti pe dirijorii Ilarion Ionescu-Galați şi Ionel Tudor, pe Monica Anghel, sopranele Crina Zancu şi Iulia Dan, tenorul Teodor Ilincăi şi pe flautistul Ion Bogdan Ştefănescu. PROMS of Delight Easter Edition 2009 s-a înscris în seria manifestărilor culturale organizate de Primăria Capitalei cu ocazia celebrării a 550 de ani de la atestarea documentară a oraşului Bucureşti. Ediția intitulată "Voices of Romance" a adus în prim-plan tineri arti ti aflați în plină afirmare - sopranele Iulia Dan şi Ana-Maria Comşa, tenorii Teodor Ilincăi, Marius Manea şi Lucian Corchiş, pe baritonul Şerban Vasile sau pe Paula Seling şi Brad Vee Johnson (ex-Boney M) acompaniați de „Bucharest Symphonic Pops Orchestra", condusă de dirijorii Ilarion Ionescu-Galați şi Ionel Tudor. Solistul american a cântat gospel acompaniat de un cor format din şaisprezece tineri şi a interpretat piesa „Joy for Joyfull" în duet cu Paula Seling. Din iulie 2009, an în care a avut şi o ediție de primăvară – "Easter Proms of Delight", "Elite Art" Club UNESCO este membru afiliat "Jeunesses Musicales International" - cea mai amplă organizație neguvernamentală pentru tinerii muzicieni din întreaga lume. Concertele au un scop caritabil şi de mecenat, o parte din fondurile obținute fiind donate Fundației "Copii Sănătoşi" şi programului de diagnosticare precoce a malformațiilor fetale, prin dotarea cu aparatură modernă a marilor maternități din țară.

Elena Moşuc

Jurnal cu chitare

Doru IONESCU

Din octombrie 2009, emisiunea „Timpul Chitarelor" a fost reluată la TVR 2, cu două ediții de 75 de minute, restrânse apoi la 50, bine şi aşa la vreme de criză, aproape săptămânal (pentru că avem un spațiu de difuzare foarte bun, care concurează transmisiile sportive, sâmbăta de la ora 17). Acelaşi prezentator (şi recitator!) Marius Bodochi alături de subsemnatul şi de Dan Cojocaru (dirijați de realizatorul Ionela Liță şi redactorul Roxana Tarhon), plus band-ul emisiunii „Bandidos" (responsabil cu preluările după „Rainbow", „Judas Priest", „Muse", „EL&P", „Queen", „A-Ha", dar şi câteva piese proprii de pe noul disc „Nu-mi dai scăpare") au ținut piept prezentului (şi arhivei, restrânse prin scurtarea emisiunii) pop-rock-folk pe aceeaşi scenă transformată în fiecare luni în platou de filmare la „The Silver Church".

În 3 octombrie invitații celei de-a X-a ediții au fost „Iris" în avanpremiera concertului extraordinar al revenirii în Bucureşti de peste cinci zile şi a lansării primelor cinci albume pe CD, dar şi două momente cu monştri sacri ai rockului în România - Steve Vai şi Joe Lynn Turner - plus o carte de vizită cu „VooDoo".

În 10.10 Mike Godoroja & „Blue Spirit" plus invitații lor au susținut un recital din noul proiect „Balkanik Zeppelin", iar Andrei Enescu (TVR Media) a prezentat DVD-ul „Timpul chitarelor", în curs de apariție.

24.10 a reprezentat revenirea unui folkist prea puțin prezent (în comparație cu alții din generația sa), Doru Stănculescu, dar şi punctarea istoriei trupei braşovene „Conexiuni", prin prezența solistului Florian Stoica şi a chitaristului Victor Solomon.

Peste o săptămână, în preajma lansării noului albumului „Far from Telescopes", „Kumm" şi Florin Chilian (al cărui aşteptat album „Autistul" a fost promis pentru începutul acestui an!). În completare, remember Vali Sterian şi semnal discografic „Highlight Kenosis" – „Glowing".

În 7 noiembrie i-am prins în Bucureşti pe clujenii „Desperado" (care au cântat şi din repertoriul nucleului „Kappa", amintit şi de ceva arhivă optzecistă), folkul fiind reprezentat inedit de Radu Captari şi de Dorin Andone.

Următoarea ediție a aparținut unei trupe mai cunoscute pentru cover-uri, cu un disc proaspăt (de compoziții proprii) la activ, prezent într-un top mondial al independenților - „Popas" - tot atunci Raul Cârstea şi Neculae Constantin prezentând CD-ul folk „Delta lunară", ca şi chitaristul de blues „Cyfer". În aceeaşi ediție a mai fost reamintit Cornel Chiriac, iar Cristi Gram (chitaristul de la „Phoenix") a prezentat ineditul disc solo „State of Mind".

21.11 a fost ziua celor de la „Proconsul", aflați la finalul unui an aniversar (un deceniu de la înființare), înainte cu o săptămână de concertul de lansare „Sens Unic" de la Sala Palatului. În aceeaşi ediție, folkul a fost prezent prin Marius Matache dar şi prin festivalul național pentru elevi, de unde câştigătorii „Old Black's" au păşit şi pe scena emisiunii noastre.

În 5 decembrie un chitarist de top al anilor '80, Alexandru „Jimi" Zărnescu, din păcate prea puțin prezent pe ecrane, cântând cu Mugurel Coman refrene vechi şi piese de pe un disc în pregătire. Despre „Sens" şi „Pro Musica" a fost invitat să vorbească (şi să cânte, fireşte) solistul Tic Petroşel, care şi-a făcut cunoscut proiectul de actualitate „Brumariada"! În aceeaşi ediție un minirecital metal-rock „Act" şi o reamintire a celebrului solist timişorean Ionel „Nae" Tarnoczi, stins în noiembrie.

Săptămâna următoare cap de afiş au fost folkiştii de la „Poesis", trupă care se reuneşte anual pentru câteva concerte, iar „Butterflies In My Stomach" au asigurat o inedită repriză acid-jazz, şi nu uit aici cartea de vizită a folkistei Cătălina Bența.

În fine, penultima ediție din an a aparținut grupului „Pacifica" (varianta de actualitate cu Leo Iorga, cu care este pregătit un disc retrospectiv pentru solist), la care s-a adăugat cartea de vizită pusă în scenă deja cunoscuților „The Marker" (câştigătorii „Cerbului de Argint" 2009). Remember de sezon: Cântecele Revoluției.

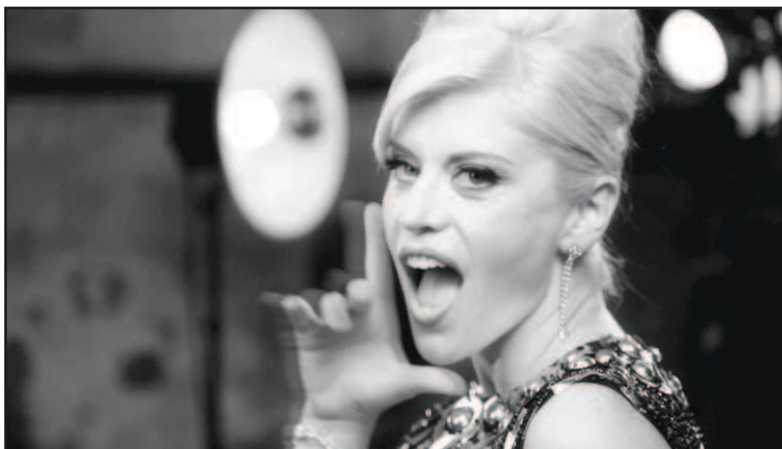
Tot de sezon (Crăciun) a fost gândită şi a XX-a ediție a emisiunii din ultima sâmbătă a anului cu „Vh 2", Zoia Alecu, Mircea Vintilă, Victor Socaciu, „Pacifica", Ducu Bertzi, Vasile Şeicaru, „Krypton", „Poesis", Alina Manole, Dinu Olăraşu, Paula Seling şi... „Blackmore's Night". Iar aici se cuvine să precizez şi marele ajutor primit de la Cristi Mocanu care a mai făcut posibile, prin licențele Rocris Disc, prezențele unor monştri sacri ai rockului mondial în diverse ediții – John Wetton şi Geoff Downes, „Nightwish", „Whitesnake". Atât deocamdată, deşi filmările pentru noul sezon au început.

Eugen Ungureanu
FAVORIT
TELEVIZIUNEA CÂNTECELOR NOASTRE
In fiecare Vineri ora 18.00:
Star Musik cu Eugen Ungureanu
si reluare sambata
ora 10.00 dimineata
www.tvbucuresti.com

Loredana – „Like a Rockstar”

La scurt timp după lansarea albumului “Sundance”, Loredana s-a “îmbarcat” spre Paris, oraş unde a filmat un nou videoclip, pentru “Like A Rockstar”, cea de-a doua piesă promovată de pe albumul înregistrat în America.

Echipa cu care a lucrat artista pentru acest videoclip este formată din francezi, iar regizorul Julien Rocher a interpretat şi rolul masculin principal din clip. Videoclipul este filmat în stilul filmelor Nouvelle Vague, din anii ’60. Şi pentru că filmele Nouvelle Vague cer un anumit gen de atitudine şi look, Loredana a colaborat cu o întreagă echipă pentru a avea imaginea de blondă autentică a acelor vremuri, precum Grace Kelly sau Brigitte Bardot.

“Am profitat de faptul că era vacanţă şi Parisul nu era aglomerat. Am filmat în două zile, ceea ce în condiţii normale era practic imposibil. Am filmat în studio, într-un apartament şi pe un pod în Montmartre, în Place Concorde, plus o parcare subterană. Am abordat patru stylinguri pe care le-am conceput împreună cu echipa franceză. Ei au venit cu toate propunerile şi am colaborat foarte bine din toate punctele de vedere”, povesteşte Lori.

Tot din anii ’60 este şi maşina pe care artista o conduce în videoclip, iar aceasta este cea care i-a dat cele mai mari bătăi de cap în timpul filmărilor, fiind mai greu de condus decât maşinile moderne; este o maşina clasică, fără niciun sistem modern de frânare sau de direcţie.

Dan CHIRIAC

Adela Popescu – „Aniela”

Gabi MATEI

Adela Popescu a lansat un nou single, intitulat “Dragostea ţine cu mine” (Acasa TV şi MediaPro Music), cântec care reprezintă genericul de final al primului serial românesc de epocă, “Aniela”. Este cea de-a şaptea piesă pe care Cornel Ilie, liderul formaţiei Vunk, o compune pentru tânăra artistă şi reflectă în versuri şi muzică povestea specială de iubire dintre protagoniştii serialului.

A. Popescu, Mihai Petre

”Am început lucrul la cântec citind prin ziare tot felul de informaţii despre serial. Nu ştiam nimic despre intrigă sau despre personaje, dacă exista deja o coloana sonora a filmului sau nu. Am scris piesa făcând un puzzle din ideile culese din presă şi din informaţiile de la „Povestirile de noapte”. Am trimis apoi piesa producătorului care a acceptat-o imediat. Apoi Adela Popescu mi-a spus că se potriveşte perfect cu povestea filmului şi cu rolul ei. Textul a fost scris într-o oră, iar înregistrările cu Adela au mers foarte repede”, spune Cornel.

Piesa „Dragostea tine cu mine” va face parte din viitorul album al Adelei.

Andra: 3 X 1

În cadrul galei „10 pentru România" de la finalul lui 2009, Andra a câştigat pentru al treilea an consecutiv trofeul „Interpreţi vocali" şi devine astfel cea mai iubită artistă autohtonă în ultimii 3 ani.

„Sunt onorată şi extrem de fericită că publicul a fost şi anul acesta alături de mine, că îmi preţuieşte muzica şi munca. Faptul că sunt în continuare în topul preferinţelor ascultătorilor mă face să merg mai departe cu inima deschisă, să lansez noi melodii care sper să placă la fel de mult ca precedentele", a declarat artista.

Deşi mezina competiţiei, Andra a fost votată cel mai bun interpret vocal şi a reuşit să devanseze artişti cu nume sonore în industria muzicală românească, precum Ştefan Bănică Jr, Ionuţ Dolănescu, Maria Dragomiroiu, Sofia Vicoveanca, Irina Loghin, Nicolae Furdui Iancu sau Fuego.

Cu o mulţime de premii, single-uri şi albume de succes, Andra promovează „Colţ de suflet", o nouă piesă extrasă de pe albumul „Iubeşte-mă astăzi, iubeşte-mă mâine", melodie cântată alături de Adi Cristescu.

Gabi MATEI

Andreea Bălan - Dragoste şi Dumnezeu

Mereu surprinzătoare, reuşind să se reinventeze de fiece dată, să abordeze noi idei şi direcţii în muzica sa, cu o inspiraţie incontestabilă, Andreea Bălan nu se dezice nici de această dată, dovedind că 12 ani de experienţă pot conduce cu adevărat la rezultate de calitate.

Schimbarea pe care artista a pregătit-o este una de esenţă, mesaj, gen muzical, de concept, dar şi de imagine – mai fresh, cool – de la culoarea părului până la styling.

Trecerea de la samba, rock'n'roll, jive (pe albumul *Superwoman*) la un pop actual vine din dorinţa Andreei de a-şi menţine aproape publicul adolescentin care i-a urmărit traiectoria artistică de până acum. "Întotdeauna am încercat să creez un concept în jurul proiectelor mele. Muzica este menită să transmită stări, sentimente, ea poate schimba mentalităţi, poate ghida către o stare de meditare asupra aspectelor vieţii. "

Noul single al Andreei Bălan subliniază relaţia între Dumnezeu şi dragoste, făcând conexiunea între cele două, privindu-le ca pe un concept unitar. "God is love, love is God" (Dumnezeu înseamnă dragoste, dragostea este Dumnezeu), spune artista, reliefând ideea că dragostea se regăseşte în orice şi trebuie privită în toate manifestările ei, inclusiv credinţa.

Dorin MANEA

Daruri muzicale

Marius GHERMAN

Am mai scris-o, este o adevărată artă să organizezi spectacole de succes. Îndeosebi în această perioadă de criză putem vorbi de inspirația acelora care reuşesc să ofere reprezentații populare, alegând distribuții echilibrate şi potrivite momentului. Iată, de pildă, Marin Mândrilă i-a invitat din nou pe cei de la „Mari Vila”, cu familii cu tot şi, fireşte, cu copiii la loc de cinste, la un show strălucitor, în care darurile cele mai prețioase au fost cele artistice. Astfel, pe scena împodobită sărbătoreşte au apărut mai întâi cele două membre ale trupei teatrale pentru cei mici „Tura-Vura”, condusă de soția cantautorului folk Mircea Bodolan. Au preluat ştafeta Alina şi Romeo Negoiasă, liderii formației „Alesis” alegându-şi judicios repertoriul – colinde, cântece de iarnă, şlagăre proprii, dar şi amuzantul cântec „Cartea junglei”, la care micuții au cântat şi jucat cu foc. Imediat au intrat în rol părinții fiindcă „Alesis” a încălzit serios atmosfera cu sârbe şi hore, dansatorul nr. 1 fiind însuşi Marin Mândrilă. Teleormănean de felul lui, acesta a gustat din plin recitalul vedetei Gelu Voicu, tânărul artist venind cu propriul său taraf (de altfel, ultimul album al artistului s-a născut din colaborarea cu « Mari Vila »). În sfârşit, pentru amatorii de muzică romantică, cadoul s-a chemat Cătălin Crişan, care a smuls oftaturi din pieptul spectatoarelor (mai ales!) cu sensibilele sale compoziții sau cu ale lui Jolt Kerestely.

Alesis

A. Lazariuc, M. Albu

G. Naghi şi oaspeții din Rep. Moldova

Pe cu totul alte coordonate s-a situat spectacolul imaginat de gazdele de la marele restaurant „Pod 4” din Călăraşi. Nu puteam crede că vom vedea peste 300 de persoane, toate elegante, distinse, chiar în seara de Crăciun! Aici şi-a dovedit ştiința în arta spectacolului Mihaela Albu – vedeta incontestabilă a Călăraşilor, solistă cu zeci de premii importante la activ. Cunoscând perfect gusturile localnicilor, ea a optat în această seară magică pentru Anastasia Lazariuc şi iluzionistul Leonard Iozefini ca invitați de onoare – şi nu s-a înşelat deloc, succesul fiind uriaş. Anastasia nu se mai vedea din masa dansatorilor, ea promovându-şi, pe lângă piesele cunoscute, noile titluri de pe cel mai recent album al său – „Dor de mamă”. Dacă audiența acestora n-a uimit pe nimeni, în schimb pentru noi, bucureştenii, surpriza totală a fost Mihaela Albu, ovaționată la scenă deschisă, atenție!, nu pentru cântece de petrecere sau, Doamne fereşte, manele, ci pentru muzica uşoară românească tradițională!! Ea a dat superb viață unor compoziții semnate de Ionel Tudor, Marina Voica, Raoul, Alexandru Wilmanyi, Marcel Dragomir, dovedind cât de falsă este părerea unora cum că la asemenea reuniuni, mai ales în restaurant, nu se face succes cu muzica uşoară. Pentru tot ce face la Călăraşi, Mihaela Albu merită un portret în revista noastră!

În sfârşit, tot la Călăraşi, dar la renumita firmă “Aldis”, marele iubitor de muzică George Naghi a primit vizita corului bisericii din Călăraşi (Rep. Moldova). Acesta, împreună cu înalte fețe bisericeşti, a dat viață emoționant unor splendide cântece religioase.

Al 6-lea „Suflet de stea”

Mihai CHIHER

Am mai scris despre pasiunea şi entuziasmul mamelor de copii talentaţi grupate în Asociaţia „Suflet de stea“ de la Aleşd, judeţul Bihor. Sigur, în aceşti ani rândurile lor s-au mai rărit, greutăţile şi alte preocupări subţiind echipa susţinătorilor – de pe scenă sau din culise – dovada cea mai vie fiind faptul că ediţia ultimă a durat doar 2 zile. Juriul a fost însă unul serios, profesionist, puternic, prezidat fiind de compozitorul Nicolae Caragia şi având în componenţa sa pe Larisa Avram (TVR), Bogdan Dragomir (Radio România), Jovan Adamov (Serbia), Nikolai Veseliev (Bulgaria), Leon Mihuţ – coregraf. Este un festival internaţional, în titulatura căruia ar trebui scris şi „de tineret” sau „pentru adolescenţi”, pentru că el merge până la 18 ani. La categoria 6-8 ani, dominată de localnici, a câştigat Miruna Gavriş (Oradea), iar la 9-11 ani Florena Sandro (Băile Felix-Oradea) a reuşit să-i devanseze pe mult mai titraţii Mario Gălăţanu (Iaşi) şi mai ales Maria Crăciun (Galaţi), care apoi avea să cucerească Trofeul unui puternic concurs în Belarus! Nimeni nu-i Profet în ţara lui...

La 12-14 ani, Georgiana Blăgescu (Piatra-Neamţ) a confirmat buna clasare de la selecţia naţională Eurovision Junior, în timp ce la 15-18 ani a fost consemnată victoria Patriciei Ladanyi (Ungaria) în faţa experimentatei Emanuela Ceauşu (Focşani). Trofeul a revenit solistului cu media cea mai mare la oricare din secţiuni şi el a fost adjudecat, cu media 10 (măi, să fie !) de Nikoleta Darabana. La un pas de nota maximă a fost şi valoroasa Alexandra Ruge din Oradea, care a dominat selecta „Ligă a campionilor” (la care iau parte deţinătorii de trofee şi premii importante), interpretând impecabil melodia „Ascultă-mi inima“ şi totalizând 9,992857 (ce-o mai fi şi asta?) ! După cum se ştie, de anul trecut la Aleşd s-a adoptat, cu sprijinul Holcim, un sistem foarte modern de notare pe computer şi jurizare „la vedere”. În recitaluri au fost Monique Dinescu, M&Q şi Future M&Q, prezentarea fiind realizată de copii locali. Să sperăm că şi anul acesta inimoasele mame Liana Păcurar, Doina Hoble şi colegele lor vor reuşi să organizeze acest festival internaţional ambiţios.

Alexandra Ruge

Talentata Teddy

Ana-Maria SZABO

Nu degeaba neastâmpăratei Teodora Murg i se spune Teddy ! Cum ursuleţul Teddy este un personaj legendar în rândul copiilor, şi în palmaresul Teodorei strălucesc nu mai puţin de 4 distincţii cucerite la festivalul „Ursuleţul de aur” de la Baia-Mare, cel mai sus ajungând pe treapta a treia. Tot de 4 ori a fost premiată la „Delfinul de aur” de la Năvodari, aici ajungând până la premiul II. Şi, ca să vă convingeţi că este un „nume” în rândul viitoarelor vedete ale muzicii uşoare româneşti, iată alte concursuri unde starul de 9 ani s-a impus în faţa juriilor prin nonşalanţă, şarm, muzicalitate, eleganţă scenică : „Glasul speranţelor” (Techirghiol), „Flori de gheaţă” (Bucureşti), „Star Musik” (Oneşti), „Cireşar ministar” (Bucureşti), „Ti amo” (Oneşti). Teodora Murg are un repertoriu foarte divers, cunoscând pe dinafară zeci de melodii potrivite vârstei ei, între cele care i-au adus cele mai multe aplauze şi premii fiind „Un look mai îndrăzneţ” (Dinu Maxer), „Parfum de iubire” (Mihai Constantinescu), „Ce să fac?” şi „Reclame” (Gabriela Sauciuc Cicone), „Casa bunicilor” (rep. int.), „De ce?” (Ioachim Petre). Cu un palmares atât de impresionant, nu putem crede că micuţa Teddy, care cântă de la 4 ani, are în muzica uşoară doar un hobby, aşa încât... suntem cu ochii (şi urechile !) pe ea!

Paul Urmuzescu, patriarhul ironic

Octavian URSULESCU

Aşa îl ştiu dintotdeauna pe Paul Urmuzescu – hâtru, simpatic, mereu gata să-ți povestească ceva amuzant. L-am vizitat deseori în apartamentul său de bloc din Piața Palatului, unde mi-a istorisit îndeosebi exoticele sale aventuri marocane. După cum se ştie, Paul Urmuzescu a compus muzica pentru festivitățile de deschidere a „Jocurilor maghrebiene” , organizate cu mare fast de regele Marocului la Casablanca în 1983 şi la Rabat în 1985. Paul a fost acolo împreună cu Paul Enigărescu şi cu regizorul Hero Lupescu şi mi-a povestit, amuzat, câte şmecherii trebuia să facă pentru a mai rămâne şi el cu ceva bani, pe care-i dosea de Securitate! De asemenea, prodigioasa sa activitate internațională a mai inclus coloana sonoră pentru festivitatea de deschidere a Campionatului mondial de fotbal de la Barcelona, în 1982. El fiind şi un neîntrecut regizor muzical, era foarte căutat pentru montajele sale muzicale măiestre.

Paul Urmuzescu s-a născut la Bucureşti pe 28 iunie 1928, deci a împlinit 81 de ani !! A absolvit Conservatorul « Ciprian Porumbescu » din Capitală şi a fost, rând pe rând, redactor de programe, regizor muzical, maestru de sunet la Radiodifuziunea Română, între 1947-1964, pentru a deveni apoi şef de secție, realizator de spectacole şi de emisiuni la Televiziune, din 1964 până în 1979. Aşa l-am cunoscut şi eu, colaborând cu el la câteva programe realizate împreună cu Titi Acs sau Titus Munteanu. Rolul lui a fost extrem de important la primele patru ediții ale „Cerbului de Aur“ de la Braşov, cele din intervalul 1968-1971. A scris muzică simfonică, vocal-simfonică, instrumentală (preocuparea sa predilectă din ultimii ani), foarte multă muzică de scenă, pentru filmele de animație, dar şi pentru lung-metraje artistice, cel mai cunoscut dintre ele fiind „Titanic-Vals”, din 1964, în regia lui Paul Călinescu. Dar a compus şi muzică pentru teatrul de marionete, pentru teatrul radiofonic, musicaluri, ca şi pentru film si show-uri TV. Între acestea din urmă aş aminti „Cupidon & comp.”, din 1962, în regia lui Valeriu Lazarov, şi show-urile în regie proprie „Revistoteca” - 1975 şi „Ieşirea prin Sărindar” – 1976. Iosif Sava, cu care am fost coleg la „Scânteia tineretului”, mărturisea că şi-l aminteşte din anii de şcoală: auz perfect, lectură rapidă *a prima vista*, armonist îndrăzneț, memorie excelentă, putere de seducție. La începutul anilor ’50, Radio-ul îşi consolida compartimentele de tehnică, ilustrație, regie muzicală. Alături de Dumitru Capoianu, Paul Urmuzescu a pus bazele unei strălucite echipe de maeştri de sunet, învățând continuu de la mari personalități regizorale, actoriceşti, muzicale care au slujit radiofonia: Buican, Bârcă, Moruzan, Zirra. Paul Urmuzescu a părăsit str. Nuferilor, cum se numea pe vremuri str. Berthelot, atunci când s-au pus bazele studioului central de televiziune. Din 1964, alături de Florica Gheorghiescu, Traian Buhlea, Carmen Dobrescu a fost unul dintre ctitorii primei redacții muzicale a TVR. Emisiunile de varietăți la care a colaborat cu Ileana Pop, Radu Anagnoste, Ioana Bogdan, Florentina Satmari, Titus Munteanu, neuitatele revelioane TVR, zeci de mari spectacole de divertisment îi datorează succesul. Activitatea sa în planul ilustrației muzicale a fost extrem de apreciată şi în SUA sau Anglia.

Am ținut să fac o introducere mai lungă pentru că mi-e clar că pentru cei mai tineri numele lui poate nu spune foarte mult, şi e păcat. Cu siguranță însă, atunci când veți citi titlurile melodiilor, veți exclama: „Ei, asta nu ştiam că e a lui Urmuzescu!”. Evident, mă refer la muzica de divertisment, primele încercări fiind pe tărâmul pieselor de orchestră din 1958 „Trăsurica lui Bucur”, „Fotograful”, „Mică Uvertură”. Dă lovitura, cum se spune, în 1966, cu „Prima chemare“. De altfel, va fi extrem de legat de Margareta Pâslaru, căreia îi va încredința multe *hit*-uri în anii ’60, dar şi de Angela Similea şi de alți tineri interpreți din epocă, aceştia cântându-i melodiile la „Cerbul de Aur”. A fost un deceniu foarte fructuos pentru compozitor, cu „La anii mei” - 1967, „Marea cântă” - în acelaşi an, „Bucureşti” şi „Vise, vise” - 1968, „Va veni o clipă” - 1969. E drept, minunatul festival internațional „Cerbul de Aur“, întrerupt brutal în 1971, producea o emulație printre compozitori. În deceniul 8, Urmuzescu se concentrează pe televiziune, dar revine în forță în deceniul 9 cu mai multe piese sensibile: „Vremea”, „Târziu, ca nişte păsări argintii”, „Iubirea când va fi”, „Dacă-mi spui *Bun rămas*”. După 1990 s-a dedicat muzicii instrumentale, două dintre lucrările sale fiind premiate de Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor: balada pentru harpă „Epos“ şi piesa pentru pian şi calculator „Contraste”. De altfel, este de admirat apropierea redutabilului creator de tehnica de ultimă oră, cele mai recente lucrări ale sale fiind elaborate, la 80 de ani, pentru sintetizator şi computer!! Dar până să ajungem la lucrările de ultimă oră, nu putem uita cele 5 premii ale UCMR (cel mai recent în 2006, pentru „Oglinda” – muzică de scenă), alte 5 distincții importante, între care Ordinul „Meritul cultural” cl. I (în 2004), zecile de lucrări de muzică simfonică, între care 2 simfonii, opera în 3 acte „Eminescu”, muzica de scenă pentru 25 de piese de teatru şi 23 pentru marionete, coloana sonoră pentru 14 filme artistice de lung-metraj şi pentru 15 de animație, cele 5 musicaluri, muzica pentru teatrul radiofonic (15 piese), filme TV. Înafara excepționalelor piese instrumentale, asupra cărora s-a concentrat din 1992 încoace (cele pentru harpă figurează la loc de cinste în „World Harp Congress Review”), Paul Urmuzescu este unul dintre creatorii de marcă din muzica noastră uşoară, prin titluri cum ar fi „Trenul” (Constantin Drăghici), „Va veni o clipă”, „Cupidon”, „Dac-aş spune…”, „Cu el” (Margareta Pâslaru), „Om lângă om” (Marina Voica), „Dacă n-ai fi tu…” (Ileana Popovici), „Bună seara, Cosânzeana” (Cornel Constantiniu), „Marea…” (Ilinca Cerbacev), „Prima chemare”, „La anii mei” (Pompilia Stoian), „Vremea” (Stela Enache), „Dacă-mi spui” (Mirabela Dauer), „Bucureşti”, „Vise, vise” (Aurelian Andreescu), „Părerea mea” (Anda Călugăreanu-Mihai Dumbravă), „Ritm şi dans”, „Fir de nalbă”, „Cântă Universul” (Grupul Stereo), „Ai plecat” (Puica Igiroşanu), „Teii, plopii” (Jean Păunescu). Spunându-i încă o dată mai vârstnicului meu prieten „La mulți ani !“, vă oferim alături o partitură a acestui mare melodist.

Prima chemare

Versuri: Mihai Dumbravă

Muzica: Paul Urmuzescu

Tempo di bolero-twist

Re m 7 Sol 7 𝄋 Do La m 7 Re m 7 Sol 7 Do La m 7 Re m 7 Sol 7
Pri-ma che - ma - re ___ a ___ iu - bi - rii; ___ Cea mai gin -

6 Do La m 7 Re m7 Sol 7 Do La m7 Re m7 Sol 7 Do La m7
- ga - șă ___ șoap-tă ___ a fi - rii,... ___ Tu n-a-uzi pri-ma che - ma - re ___

11 Re m7 Sol 7 Do La m7 Re m7 Sol 7 Do La m7 Re m7 Sol 7 ⊕ Do Fa
sau ___ ți-e tea-mă? ___ E-un su-flet sin - gur ___ ca - re ___ te chea-mă. ___

17 Do Si m 7 Mi 7 Si m 7 Mi 7 Mi 7
___ Za - dar-nic în-cerc din pri - viri să-ți vor-besc: Nu-mi răs-punzi ni - cio -

21 La Fa# m 7 Si m 7 Re m 7 Sol m 7 Do$^{9}_{7}$ Fa 7+ Fa#dim
- da - tă! ___ E poa - te prea greu să-n-țe - legi ce do-resc. În pri -vi-rea-mi ciu -

Dal 𝄋 al ⊕ e poi al Coda

Coda

25 Re m 7 Sol 7 Do La m 7 Re m 7 Sol 7 Do La m 7 Re m 7 Sol 7
- da - tă e pri-ma che- chea-mă ___ Pri-ma che - ma - re... ___ Pri-ma che -

30 Do La m 7 Re m 7 Sol 7 Do La m 7 Re m 7 Sol 7 Do La m 7 Do
- ma-re... ___ Pri-ma che - ma - re... ___ Pri-ma che - ma - re... ___

Mondo pop

Amy Macdonald, al cărei album de debut, „*This Is The Life*”, a transformat-o într-una dintre cele mai de succes cântăreţe şi compozitoare de origine britanică, a anunţat că cel de-al doilea album al său se va lansa pe 8 martie 2010. „*This Is The Life*” a atins cea mai înaltă poziţie a clasamentelor în 5 ţări, inclusiv Marea Britanie, a câştigat discul de platină în 12 ţări şi s-a vândut în peste 3 milioane de exemplare în întreaga lume. Piesa care dă titlul albumului a ajuns pe primul loc în 10 ţări şi a înregistrat vânzări de peste 2 milioane de copii.

Fanii americani au întâmpinat-o cum se cuvine pe **Colbie Caillat** odată cu lansarea celui de-al doilea album al artistei. *Breakthrough* a intrat direct pe prima poziţie în Topul Billboard. *Breakthrough* vine după albumul de debut al artistei, *Coco*, care s-a vândut în peste 2 milioane de exemplare de la lansarea sa în 2007. Primul single de pe noul disc, *Fallin'For You*, a înregistrat deja vânzări de peste 300.000 de unităţi în format digital. Devenită cunoscută graţie fenomenului MySpace, Colbie Caillat s-a transformat într-o perioadă de timp relativ scurtă într-una dintre cele mai bine vândute artiste ale ultimilor ani.

Colbie Caillat

THE BLACK EYED PEAS intră în istorie cu cele mai multe săptămâni consecutive petrecute pe prima poziţie în *Billboard Hot 100 Chart*. Acesta este un record absolut pentru un grup în istoria de 51 de ani a topului *Billboard*. *THE E.N.D.,* cel de-al cincilea album al trupei câştigătoare a trei premii Grammy a intrat pe primul loc în Billboard Top 200. A fost cel mai înalt debut pentru cei de la **The Black Eyed Peas**.

Lady GaGa a devenit cea de-a treia artistă din istorie ale cărei prime trei piese de pe albumul de debut au ocupat pe rând locul 1 în *Billboard's Mainstream Top 40 Airplay*. Cel de-al treilea single al sau, *Love Game* s-a clasat pe prima poziţie a topului, la fel ca şi cele doua hit-uri anterioare, *Just Dance* şi *Poker Face*. **Lady GaGa** şi-a lansat albumul de debut *The Fame*, la sfârşitul anului trecut şi a reuşit să se impună în scurtă vreme în întreaga lume. Single-urile sale au ocupat prima poziţie în topuri în 15 ţări, iar albumul său s-a vândut în peste 3 milioane de exemplare până în prezent.

Să nu uităm că pe lista premiilor **MTV Music Awards** s-au aflat şi fetele de la **Pussycat Dolls**. Acestea au fost răsplătite cu un premiu pentru calităţile lor de dansatoare - premiul **Best Dance In A Video** pentru single-ul *When I Grow Up*, care este primul single de pe cel de-al doilea album Pussycat Dolls, **Doll Domination**,

Lady GaGa

Michael Bolton s-a alăturat listei de artişti Universal Music, semnând un contract cu label-ul Universal Motown. Artistul a vândut peste 53 de milioane de albume în întreaga carieră, a câştigat multe *Premii Grammy*, inclusiv cel pentru *Best Male Vocalist* şi a fost răsplătit cu o stea pe *Hollywood's Walk of Fame*. Printre realizările sale se numără duetele cu Luciano Pavarotti, B.B. King şi Ray Charles. A compus piese pentru Barbra Streisand şi KISS şi a colaborat cu Bob Dylan. (**Gabi MATEI**)

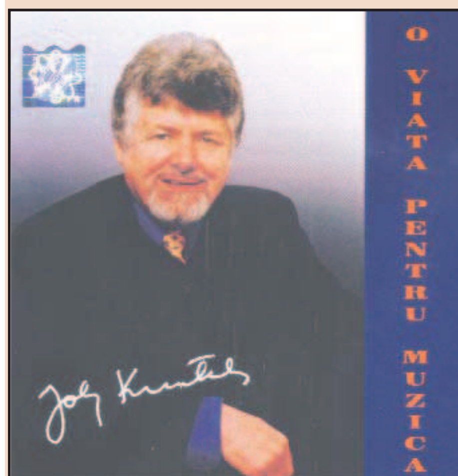
Festivitatea decernării Premiilor Django d'Or din acest an au avut loc pe 14 decembrie în somptuoasa sală Alhambra din Paris. Festivitatea a coincis cu sărbătorirea centenarului celui care a fost legendarul artist de jazz, chitaristul Django Reihardt. Spectacolul s-a desfăşurat într-o ambianţă extrem de festivă, plină de emoţie, plăcere şi armonie între public, muzicieni şi organizatori.

Această magnifică seară, spune „Comunicatul de presă” al organizatorilor, a fost animată cu talent de Diane Tell şi Jean-Michel Proust.

Juriul de specialitate a acordat în acest an următoarele premii: Categoria „Talent nou”-Anne Paceo pentru albumul „Triphase”; Categoria „Muzician care confirmă”-Herve Sellin Tentet pentru albumul „Marciac New York Express”; Categoria „Spectacol live”-Mederic Collignon pentru spectacolul „Jus de Bocse”; Categoria „Creaţie”-Laurent Cugny (pe care îl cunoaştem din 1994 când a dirijat la Sala Palatului din Bucureşti, în cadrul evenimentului Coca Cola Super Jazz Festival, Orchestra Naţională de jazz a Franţei) şi Premiul Frank Hagege (cofondator al acestor premii alături de Jacqueline Danno şi Babik Reinhardt) lui Patrick Saussois. (**Alexandru ŞIPA**)

Jolt Kerestely: „O viaţă pentru muzică”

Aşa cum am scris la vremea respectivă, cu ocazia spectacolului aniversar de la Sala Palatului, organizat de Bebe Mihu cu un succes uriaş, maestrul Jolt Kerestely a lansat şi 2 CD-uri „Best of“. Primul dintre ele include 21 de titluri, neştiind la care dintre ele să ne oprim: *Copacul*, *Noapte, fată cu cercei de smoală*, *Un buchet de crizanteme*, *Ala-bala, portocala*, *Tăcutele iubiri*, *Visez o primăvară*, *Iubito*, *Inima nu ştie*

carte. Colecţia de interpreţi este şi ea impresionantă, nelipsind Aurelian Andreescu, Mirabela Dauer, Corina Chiriac, Eva Kiss, Maria Dragomiroiu, Cătălin Crişan, Marina Florea, Anca Ţurcaşiu, Loredana Groza, Angela Similea, Oana Sârbu, Gabriel Dorobanţu, Stela Enache, Monica Anghel, Georgeta Mihalache. Editat de Son Art Records, CD-ul are din păcate un booklet plin de greşeli jenante. O asemenea realizare merita un tipar pe măsură! Noroc că ne rămâne muzica – o istorie a şlagărului românesc...

Alexandru Arşinel: „Cântece de Crăciun”

În ambianţa elegantă, distinsă a restaurantului Allhambra din Bucureşti (gazde

perfecte – muzicienii Bianca şi Marian Sârbu, liderii formaţiei „Exclussiv”), Alexandru Arşinel şi-a lansat minunatul album Electrecord destinat Sărbătorilor de iarnă. Cu vocea sa gravă, învăluitoare, marele actor ne restituie refrenele copilăriei noastre: *Moş Crăciun cu plete dalbe*, *Steaua sus răsare*, *O, brad frumos*, *Ninge iar* (*Silent night, holy night*), pe care nu poţi să nu le asculţi fără a-ţi da lacrimile. Avem aici, alături de titluri obligatorii, am spune (*Jingle Bells*, *White Christmas*, *Feliz navidad*, *Amazing Grace* s.a.), două inspirate creaţii originale româneşti: *În seara de Moş Ajun* (Cornel Fugaru) şi *Ce bucurie ar fi* (Dani Constantin). Aranjamente muzicale (înafara celor două piese menţionate, la care semnatari sunt autorii) şi mastering: Dan Dimitriu, imprimările fiind făcute în studioul acestuia - D&D Production. Şi vocile pure din backing aparţin tot echipei de copii a lui Dan Dimitriu – Andreea Cernica, Antonia Dimitriu, Anca Munteanu, Alina Roşca. Un disc „de pus pe rană”, cum se spune, fiindcă Arşinel este un cântăreţ adevărat.

Irina Loghin şi ALESIS: „Flori de gheaţă şi flori dalbe”

Subintitulat „Colinde şi cântece de iarnă”, albumul editat de casa ROTON este unul absolut remarcabil din toate punctele de vedere: respect pentru tradiţiile folclorice autentice (13 colinde populare, doar *Bună seara, dragi români!* fiind o inspirată prelucrare-adaptare semnată de Romeo Negoiasă după George Enescu), aranjamente (R. Negoiasă, Cristi Duţu), mastering (Romi Rus), fotografii

(Cornel Lazăr) şi mai ales interpretare vocală.

Vocile Irinei Loghin, ale Alinei şi lui Romeo Negoiasă, alături de un cor de copii, se armonizează perfect, rezultând cântece care literalmente „îţi merg la inimă”. Adăugaţi acompaniamentul orchestral de mare fineţe (este vorba de formaţia ALESIS în formula completă) şi aveţi imaginea unui album pe care-l puteţi asculta nu numai în decembrie, fiind o bijuterie!

Vedete internaționale, pe… diurnă!

Octavian URSULESCU

În ciuda restricțiilor și opreliștilor de tot felul, au existat la A.R.I.A. (Agenția română de impresariat artistic) oameni pasionați, iubitori de muzică și spectacol, care s-au străduit să aducă pe scenele din România (de fapt, era vorba doar de Capitală) mari valori de peste hotare. Unul dintre acești oameni a fost Lucian Spirescu, pe atunci un tânăr referent, foarte bun cunoscător al fenomenului. Deseori mergeam la el acasă și ascultam pe magnetofonul său Akai ultimele noutăți muzicale sau urmăream pe video show-uri de gen, sfătuindu-ne în privința numelor pe care am putea să le aducem în România. Eu aveam un rol neoficial de consilier, să zicem, fiind nu o dată consultat de conducerea Agenției, și mă bucur că, în câteva rânduri, cuvântul meu a avut un rol decisiv. Având emisiuni la Radio și TV, rubrici de specialitate permanente în presă și prezentând festivalurile importante, numele meu cântărea destul de greu, chiar dacă eram o “oaie neagră” a Securității, urmărit permanent și fără viză de Occident. În schimb, mergeam, pe banii mei, la toate manifestările de muzică pop și de jazz din țările socialiste, nu o dată cunoscând acolo vedete pe care le recomandam în țară, sau reîntâlnindu-mă acolo cu artiști pe care-i prezentasem la București, așa cum s-a întâmplat cu formația “Middle of the road” în Polonia. Am avut de altfel șansa rară de a prezenta mai toate show-urile internaționale de la București, de la José Feliciano, Suzi Quatro, Precious Wilson, Eruption - la Goombay Dance Band, Pussycat, Babe,

Octavian Ursulescu și Suzy Quatro

Volcano sau Saragossa Band.

Unul din numele în care am crezut mult, împreună cu prietenul Lucian Spirescu, a fost Bob Geldof (“Boomtown Rats”), celebru ulterior pentru mega-concertele sale caritabile. Am prezentat concertul său de la Polivalenta bucureșteană, dar încasările n-au fost pe măsura evenimentullui, așa că a urmat, pentru Lucian Spirescu, angajat al ARIA, tradiționala muștruluială (eu eram exonerat, fiind doar colaborator) legată de “risipirea valutei statului”…Așa au stat lucrurile și cu faimosul grup vocal american “Stylistics”. De fapt, cum își amintește L. Spirescu, bugetul ARIA pentru aducerea artiștilor străini era în 1979 de 20.000 de dolari, pentru a ajunge, peste un deceniu, la…2.000! Ce să faci cu banii ăștia? Noroc cu bunele relații avute cu diverși impresari, care “abăteau” și pe la București turneele aflate în această parte a Europei. Între ei, la loc de cinste, se afla Prince Kemal Tursan (așa figura și pe cartea de vizită, “Prinț”, era turc de origine kurdă, stabilit în Polonia). A sprijinit și o echipă feminină de baschet de la noi, era mare iubitor de baschet, dar mai ales a facilitat aducerea multora dintre artiștii pe care i-am numit mai sus. Kemal era bine văzut de autorități, îmi spune Spirescu, datorită faptului că avea o colaborare excelentă cu Jeanina Matei, pe care a dus-o la numeroase festivaluri și contracte peste hotare. La sfârșitul anilor ’80 a început colaborarea cu impresarul ungur Laszlo Hegedus, cu care mă împrietenisem cu ani în urmă la festivalul de la Sopot, în Polonia, unde venise, ca și mine, în calitate de tânăr jurnalist și reporter radio, pentru ca ulterior să-și dezvolte una dintre cele mai mari agenții din Estul Europei, cum este și astăzi. Cu el am colaborat la concertul lui Suzi Quatro de la Sala Palatului. Îmi aduc aminte că toți artiștii străini erau uimiți când vedeau la Sala Palatului, în culise, exact în spatele scenei, soldați înarmați - trebuia să le explicăm, discret, că pe acolo era legătura directă cu Consiliul de Stat, pe unde intra Ceaușescu la Congrese…

Amintirile mele și ale lui Lucian Spireanu sunt numeroase, mergând până în 1989. Cine știe, de pildă, că faimosul Eric Clapton era cât pe-aci să concerteze la București, dar s-a îmbolnăvit în ultima clipă? Sau că în 1989 cei din conducere au avut pretenția să fie invitați celebrii AlBano și Romina Power, dar…pe diurnă, adică 13 dolari pe zi?! Evident, nu s-a materializat nimic. Iar Spirescu a fost îndepărtat de la ARIA atunci când s-a luptat pentru contractul cu Boney M., în versiunea oficială, nu ce circulă prin România în vremea din urmă: mai era nevoie de 1.000 de dolari și a fost considerat “element dușmănos” fiindcă nu s-a străduit îndeajuns să-i convingă să vină pe bani mai puțini!

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE EDITURA MUZICALĂ CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL ȘI ÎN COLABORARE CU U.N.M.B.

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Director: Costin ASLAM
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Adrian IORGULESCU

Semnează în acest număr:
George BALINT, Cornelia BRONZETTI, Corina BURA, Carmen CÂRNECI-CAVASSI, Luminița CIOBANU, Sebastian CRĂCIUN, Liviu DĂNCEANU, Tanța DIACONESCU, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Anca LEAHU, Florian LUNGU, Petruța MĂNIUȚ, Doina MOGA, Diana MURĂȘAN, Valentin PETCULESCU, Florinela POPA, Mariana POPESCU, Doru POPOVICI, Elena Maria ȘORBAN, Florin-Silviu URSULESCU

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x